

GHIDUL SOLICITANTULUI

Condiții de accesare a finanțării

pentru sprijinirea proiectelor de apă și apă uzată etapizate

Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027
Prioritatea 1 -Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară,
Obiectivul Specific 2.5 - Promovarea accesului la apă și un management sustenabil al sectorului
de apă
(Proiecte etapizate)

Apel: Proiecte de apă și apă uzată etapizate

1. Contents

1. Contents	1
1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	5
1.1. Preambul	5
1.2. Abrevieri	5
1.3. Glosar	6
2. ELEMENTE DE CONTEXT	7
2.1. Informații generale Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027	7
2.2. Prioritatea, Fondul, Obiectivul de politică, Obiectivul specific	8
2.3. Reglementări europene și naționale, cadru strategic, documente programatice aplicabile - lista indicativă	8
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	10
3.1. Tipul de apel de proiecte	10
3.2. Forma de sprijin (grant)	10
3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte	11
3.4. Rata de cofinanțare	11
3.5. Zonele geografice vizate de apelul de proiecte	11
3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	11
3.7. Grupul țintă vizat de apelul de proiecte	12
3.8. Indicatori	12
3.8.1. Indicatori de realizare	13
3.8.2. Indicatori de rezultat	14
3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte	15
3.9. Rezultatele așteptate	15
3.10. Operațiuni de importanță strategică	15
3.11. Investiții teritoriale integrate	16
3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	16
3.13. Aplicarea regulilor privind ajutorul de stat	16
3.14. Reguli privind instrumentele financiare	16
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	16
3.16. Principii orizontale	16
3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	17
3.18. Caracterul durabil al proiectului	19
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea	19

3.20.	Teme secundare	19
3.21.	Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	20
4.	INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE.....	20
4.1	Data deschiderii apelului de proiecte.....	20
4.2	Perioada de pregătire a proiectelor	20
4.3	Perioada de depunere a proiectelor	21
4.4.	Modalitatea de depunere a proiectelor	21
5.	CRITERII DE ELIGIBILITATE	21
5.1.	Eligibilitatea solicitanților	22
5.1.1.	Cerințe privind eligibilitatea solicitanților	22
5.1.2	Categoriile de solicitanți eligibili	28
5.1.3	Categoriile de parteneri eligibili	28
5.1.4	Reguli și cerințe privind parteneriatul.....	28
5.2.	Eligibilitatea activităților.....	29
5.2.1	Cerințe generale privind eligibilitatea activităților.....	29
5.2.2	Activități eligibile	31
5.2.3.	Activitatea de bază	31
5.2.4	Activități ne-eligibile.....	32
5.3.	Eligibilitatea cheltuielilor.....	32
5.3.1.	Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor	33
5.3.2	Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile.....	33
5.3.3	Categoriile de cheltuieli ne-eligibile.....	33
5.3.4	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte.....	33
5.3.5	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare	34
5.3.6	Finanțare nelegată de costuri.....	34
5.4.	Valoarea minimă și maximă nerambursabilă a unui proiect.....	34
5.5.	Cuantumul cofinanțării acordate	34
5.6	Durata proiectului	34
5.7	Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	34
6.	INDICATORI DE ETAPĂ.....	34
7.	COMPLETAREA CERERILOR DE FINANȚARE.....	34
7.1.	Completarea formularului cererii.....	35
7.2	Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	36
7.3	Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare.....	36

7.4.	Anexele și documente obligatorii la depunerea cererii	36
7.5	Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	37
7.6.	Anexele și documente obligatorii la momentul contractării.....	38
7.7.	Renunțarea la cererea de finanțare	38
8.	PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	38
8.1	Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	39
8.2.	Conformitate administrativă și eligibilitate.....	39
8.3.	Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+).....	39
8.4	Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	39
8.4.1	Criteriile de evaluare tehnică și financiară (compatibilizare cu prevederile PDD 2021 – 2027):	40
8.5	Aplicarea pragului de calitate.....	40
8.6	Aplicarea pragului de excelență	40
8.7	Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.	40
8.8.	Contestații	40
8.9	Contractarea proiectelor.....	41
8.9.1	Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate	42
8.9.2	Decizia de acordare/respingere a finanțării.....	42
8.9.3	Definitivarea planului de monitorizare a proiectului	42
8.9.4.	Semnarea contractului de finanțare.....	43
9	ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE.....	44
10	ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	44
11	ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES.....	45
11.1	Rapoartele de progres.....	46
11.2	Vizitele de monitorizare	46
11.3	Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare.....	48
12	ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR.....	48
12.1	Mecanismul cererilor de prefinanțare	49
12.2	Mecanismul cererilor de plată	50
12.3	Mecanismul cererilor de rambursare.....	50
12.4	Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare	51
12.4.1	Mecanismul acordării ratei forfetare	51
12.5	Vizitele la fața locului	52
13.	MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI.....	52
13.1.	Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului.....	52

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii).....	53
14. ANEXE	53

DOC IN LUCRU

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Prezentul ghid a fost elaborat de Autoritatea de Management pentru Programul Dezvoltare Durabilă (PDD) pentru solicitanții care doresc să obțină finanțare nerambursabilă pentru proiecte de investiții, în cadrul Priorității 1 - **Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară**, Obiectivul Specific 2.5 - **Promovarea accesului la apă și un management sustenabil al sectorului de apă (Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul de Coeziune) din cadrul Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027.**

În situația în care pe parcursul sesiunii de proiecte intervin modificări de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul ghid, inclusiv prelungirea termenului de depunere, AM PDD va aduce completări sau modificări ale conținutului acestuia, prin publicarea unei versiuni revizuite.

În cazul modificării legislației menționate în prezentul ghid sau cu incidență asupra acestuia, prevederile actelor normative vor prevala, fără a fi necesară modificarea ghidului solicitantului.

Aspectele cuprinse în acest document, ce derivă din PDD 2021-2027 și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către Ministerul Investiției și Proiectelor Europene (MIPE), cu respectarea legislației în vigoare, folosind metoda de interpretare sistematică, și aplicarea principiilor privind tratamentul egal și nediscriminarea solicitanților la finanțare. Având în vedere acest aspect, este răspunderea solicitanților la finanțare asupra neconformării cererii de finanțare și anexelor cu prevederile ghidului solicitantului, legislației în vigoare și/sau situației specifice fiecărui aplicant/proiect.

Se recomandă ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să se parcurgă toate informațiile prezentate în acest document, prevederile din anexele la acestea și să se ia în calcul toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate.

Se recomandă ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare, să se consulte periodic pagina de internet a MIPE, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor de finanțare, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul apelului de proiecte asociate prezentului ghid.

Modificările legislative relevante, intervenite pe parcursul procesului de consultare publică până la aprobarea prezentului ghid și/sau corelări cu alte prevederile legale existente vor conduce la actualizarea prevederilor prezentului document.

1.2. Abrevieri

ANRSC - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

AM - Autoritatea de Management

BS - Bugetul de Stat

CAE - Conformitate administrativă și eligibilitate

CE - Comisia Europeană

DNSH - Principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”

ETF - Evaluarea tehnică și financiară

FEDR - Fondul European pentru Dezvoltare Regională

FC - Fondul de Coeziune

HG - Hotărâre de Guvern
MIPE - Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
MySMIS - Sistem unic de management a informației
NUTS - Nomenclatorul Unităților Statistice Teritoriale
OUG - Ordonanță de urgență a Guvernului
OP - Obiectiv de Politică
OR - Operator Regional
OS - Obiectiv Specific
POIM - Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020
POSM - Programul Operațional Sectorial Mediu 2007-2013
PT - Proiect tehnic
SF - Studiu de fezabilitate
TFUE - Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene

1.3. Glosar

În sensul prezentului ghid, următorii termeni se folosesc cu următoarele înțelesuri:

Caracterul durabil al operațiunilor - perioada în care trebuie menținut caracterul durabil al operațiunii este de 5 ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare.

Cererea de finanțare - reprezintă un document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2014, respectiv MySMIS2021/SMIS2021+, după caz, prin care este solicitat sprijin financiar pentru perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect și este însoțit de anexe și documentele specificate în prezentul ghid;

Cofinanțare publică - orice contribuție din fonduri publice naționale destinată finanțării cheltuielilor eligibile necesare implementării proiectului în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 și a normelor de aplicare aferente acestuia și HG nr. 873/2022;

Cheltuieli eligibile - cheltuielile efectuate de beneficiar pentru implementarea proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, conform prevederilor art. 63 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, precum și în conformitate cu în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 și a normelor de aplicare aferente acestuia și HG nr. 873/2022;

Contractul de finanțare - act juridic, cu titlu oneros, de adeziune, încheiat între autoritatea de management, și beneficiar prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor;

Declarația de eligibilitate și angajament - reprezintă este o declarație pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care acesta declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul este admis la contractare să prezinte toate documentele justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării;

Indicator de realizare - În conformitate cu prevederile Regulamentului 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare, înseamnă un indicator de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției;

Indicator de rezultat - În conformitate cu prevederile Regulamentului 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare, înseamnă un indicator de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite, în special în ceea ce privește destinatarii direcți, populația vizată sau utilizatorii infrastructurii;

Operator regional al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare - operatorul regional definit conform art. 2 lit. [h\) din Legea nr. 51/2006](#), republicată, cu completările ulterioare, care are dreptul exclusiv de a furniza/presta serviciul în aria de operare stabilită prin contractul de delegare a gestiunii serviciului;

Plan de monitorizare a proiectului - Conform nr. OUG 23/2023 reprezintă planul inclus în contractul de finanțare/decizia de finanțare, după caz, prin care se stabilesc indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, pe parcursul implementării proiectului, modul de verificare a acestora, precum țintele finale asumate pentru indicatorii de realizare și de rezultat care vor fi atinse în urma implementării proiectului; utilizarea acestui plan are ca finalitate consolidarea și eficientizarea procesului de monitorizare a proiectelor de către autoritățile de management/organismele intermediare, după caz;

Rată forfetară - În cazul PDD, **rata forfetară aplicabilă pentru proiectele de apă este de 6% și reprezintă procentul de cofinanțare a solicitantului la cheltuielile eligibile.** De asemenea, sunt aplicabile prevederile OUG 133/2021, art. 27.

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027

Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027 este un program multifond, cofinanțat atât din FEDR cât și din FC, fiind aprobat de Comisia Europeană prin decizia nr. C(2022) 8703/24.11.2022 implementat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene prin Autoritatea de Management Dezvoltare Durabilă. PDD poate fi consultat [aici](#).

PDD dispune de o alocare totală de 5,25 mld. euro (UE și BS) din care aproximativ 4,04 mld. euro fiind cofinanțarea din partea UE (FEDR și FC), iar diferența de 1,21 mld. euro reprezentând contribuția națională. Alocarea anterior menționată este distribuită astfel în cadrul următoarelor priorități:

Prioritatea	Alocare UE (mil. euro)	Cofinanțare națională (mil. euro)	Total (mil. euro)
Prioritatea 1. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	2.585,11 (FEDR+FC)	832,66	3.417,77
Prioritatea 2. Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate	170 (FEDR)	30	200
Prioritatea 3. Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor	440,19 (FEDR)	77,68	517,88
Prioritatea 4. Promovarea	848,76 (FEDR+FC)	269,78	1.118,54

eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră			
--	--	--	--

2.2. Prioritatea, Fondul, Obiectivul de politică, Obiectivul specific

Prezentul ghid se aplică pentru liniile de finanțare aferente proiectelor etapizate finanțate prin POIM 2014-2020 și continuate la finanțare în PDD 2021-2027, în cadrul Priorității 1. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară. Nevoia de investiții are ca obiectiv principal conformarea cu:

- **Directiva 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman (DAP)**
- **Directiva 2020/2184 privind calitatea apei destinate consumului uman (reformare) (DAP)**
- **Directiva 91/271/CEE privind colectarea și epurarea apelor uzate urbane (DEAUU)**

De asemenea, se are în vedere inclusiv conservarea resurselor de apă prin îmbunătățirea soluțiilor de tratare, reducerea pierderilor tehnologice legate de procesul de tratare și reducerea pierderilor de pe rețelele de transport și distribuție prin optimizarea acestora, conectarea populației la sisteme de alimentare cu apă conforme, precum și asigurarea de sisteme de colectare și epurare a apelor uzate din aglomerările cu mai mult de 2.000 l.e, prioritate având aglomerările cu populația echivalentă mai mare de 10.000 l.e.

Investițiile propuse trebuie să se încadreze în următorul obiectiv de politică și obiectiv specific al fondurilor mai jos menționate:

Prioritatea 1. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară a PDD 2021-2027	
Obiectivul de politică	OP 20 Europă mai ecologică, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile
Obiectivul specific	OS 2.5 Promovarea accesului la apă și o gospodărire sustenabilă a apelor
Fondurile asociate	Fondul European de Dezvoltare Regional (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC)

2.3. Reglementări europene și naționale, cadru strategic, documente programatice aplicabile - lista indicativă

Reglementări europene:

- Regulamentul (UE) 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;

- Regulamentul (UE) 1058/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune
- Comunicarea Comisiei C(2021) 373/116 septembrie 2021. Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada - vezi [aici](#);
- Comunicarea Comisiei C(2021) 1054 final din 12 februarie 2021. Orientări tehnice privind aplicarea principiului de "a nu prejudicial în mod semnificativ" în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență - vezi [aici](#);

-
- Directiva 2000/60/CE - cadrul de politică comunitară în domeniul apei, cu modificările și completările ulterioare
  - Directiva (UE) 2020/2184 privind calitatea apei destinate consumului uman (reformare)
  - Directiva (UE) 2006/118/CE privind protecția apelor subterane împotriva poluării și a deteriorării
  - Directiva (UE) 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale
  - Directiva (UE) 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman
  - Directiva (UE) 2008/105/CE privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei, de modificare și de abrogare a Directivelor 82/176/CEE, 83/513/CEE, 84/156/CEE, 84/491/CEE, 86/280/CEE ale Consiliului și de modificare a Directivei 2000/60/CE

Reglementări naționale:

- OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- Hotărârea Guvernului nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă ;
- HG nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- HG nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin fondul european de dezvoltare regională, fondul social european plus, fondul de coeziune și fondul pentru o tranziție justă;
- OUG nr. 28/2023 pentru stabilirea unor măsuri necesare optimizării procesului de implementare a proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile;
- Ordinul MIPE nr. 1777/2023 pentru aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii cadru pentru documentele prevăzute la art. 4. alin (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art 7 alin. (1). Art. 17 alin. (2) din OUG 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027.

-
- Legea nr. 107/1996 legea apelor, cu modificările și completările ulterioare
  - Legea nr. 241/2006 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare
  - Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice
  - ANRSC - Regulamentul cadru al serviciului de alimentare cu apa și de canalizare din 20.03.2007
  - Ordin ANRSC 90/2007 privind contractul cadru de furnizare pentru prestarea serviciului de apa și canalizare

- Ordonanța de urgență a Guvernului 198/2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene
- HG nr. 677/2017 privind aprobarea Metodologiei de analiză cost-beneficiu pentru investițiile în infrastructura de apă.
- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice.

Documente programatice (Programe, Strategii, Planuri):

- Strategia UE pentru Regiunea Dunării
- Master Planurile Județene pentru apă
- Planurile de Management ale Bazinelor Hidrografice (PMBH)
- Planul Național de Investiții (document în curs de elaborare)

2.4 Condiții favorizante aplicabile

Investițiile PDD, în sectorul apei și apei uzate vor viza îndeplinirea obligațiilor din Tratatul de Aderare, în regiunile mai puțin dezvoltate, privind DAP și DEAUU, pentru care România are perioade de tranziție pentru conformare. Investițiile propuse trebuie să se regăsească în cadrul **Planului Național de Investiții**.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

Apelul de proiecte prevăzut de prezentul ghid va fi lansat în sistemul informatic MySMIS2014 conform prevederilor art. 1 alin (1) a OG nr. 28/2023 pentru stabilirea unor măsuri necesare optimizării procesului de implementare a proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, urmând ca autoritatea de management, cu sprijinul unității de coordonare SMIS din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și a solicitanților, să transfere informațiile și documentele aferente fluxurilor derulate prin sistemul informatic MySMIS2014 în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, după operaționalizarea acestuia, în termen de 90 de zile calendaristice, calculat de la operaționalizarea acestuia.

3.1 Tipul de apel de proiecte

Prin prezentul ghid se lansează un apel necompetitiv bazat pe listă de proiecte preidentificate, care constituie **Anexa 1** la prezentul ghid. Procesul de evaluare, selecție, contractare va fi realizat în conformitate cu prevederile **secțiunii 8** la prezentul ghid.

3.2 Forma de sprijin (grant)

Codul asociat acestui tip de sprijin este **01 – Grant** și se va avea în vedere la completarea secțiunii specifice din cererea de finanțare.

3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte

Bugetul alocat apelului de proiecte este:

Tip de proiect	Buget total apel -mil Euro_		Buget apel utilizând supracontractare -mil Euro-	
	FEDR	FC	FEDR	FC
Proiecte de apă și apă uzată etapizate	819,11	168,88	2.457,35	506,66

Nu există o alocare specifică dedicată ITI în cadrul PDD 2021-2027.

3.4 Rata de cofinanțare

Sursele de finanțare se asigură după cum urmează:

Tip de proiect	Regiuni mai puțin dezvoltate	Regiuni mai dezvoltate
Proiecte de apă și apă uzată etapizate	85% FEDR, 13% buget de stat și 2% contribuția autorităților locale din finanțarea nerambursabilă	40% FC și 50% buget de stat și 10% contribuția autorităților locale din finanțarea nerambursabilă

Atenție!

Procentele de mai sus, cu privire la cofinanțarea din bugetul de stat, bugetul local și FEDR/FC sunt aplicate la finanțarea nerambursabilă solicitată (grant), care reprezintă 94% din cuantumul cheltuielilor eligibile aferente proiectului. Diferența de 6% (rata forfetară) din valoarea eligibilă este suportată de operatorul regional.

3.5 Zonele geografice vizate de apelul de proiecte

În cadrul apelului de proiecte sunt avute în vedere atât regiunile mai puțin dezvoltate cât și regiunea București-Ilfov.

3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

În cadrul prezentului ghid sunt sprijinite acțiunile prevăzute de Prioritatea 1 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară din cadrul Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 cu privire la infrastructura de apă și apă uzată insuficientă și inadecvată în raport cu cerințele de conformare cu directivele privind calitatea apei potabile și epurarea apelor uzate urbane (Directiva (UE) 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale, Directiva (UE) nr. 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, ambele cu modificările și completările ulterioare).

Investițiile PDD în sectorul apei și apei uzate vor viza îndeplinirea obligațiilor din Tratatul de Aderare, în regiunile mai puțin dezvoltate/regiunile mai dezvoltate, privind DAP și DEAUU, pentru care România are perioade de tranziție pentru conformare.

Acțiunile sprijinite prin prezentul ghid sunt cele care fac obiectul etapei a doua a proiectelor și se referă la:

Investiții integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată care contribuie la conformarea cu Directiva (UE) 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale și respectiv Directiva (UE) 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, ambele cu modificările și completările ulterioare:

- Construirea, reabilitarea și extinderea sistemelor de apă potabilă noi/existente - captare și aducțiune, stații de tratare, măsuri legate de eficiență, rețele de transport și distribuție a apei destinate consumului uman în așezări care au cel puțin 50 locuitori/sau distribuție de cel puțin 1.000 m³ apă/zi
- Construirea, reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare noi/existente și construirea/reabilitarea/modernizare a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 I.e. (prioritate având aglomerările peste 10.000 I.e.), inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate
- Măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări etc.)
- Operațiuni pentru scăderea consumului de energie și a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul OR.

Referitor la asigurarea calității apei și extinderea sistemelor de alimentare cu apă se vor avea în vedere următoarele:

- reducerea disparităților legate de conectare a populației comparativ cu media europeană și pentru a asigura accesul la apă
- reducerea pierderilor de apă
- prevederile DAP

Pentru colectarea și epurarea apelor uzate urbane sunt eligibile aglomerările cu peste 2.000 I.e. și, în situații excepționale, aglomerările sub 2.000 I.e., dacă acestea sunt motivate din punct de vedere a afectării calității sursei/emisarului, acordându-se prioritate finalizării investițiilor în aglomerările peste 10.000 I.e. Având în vedere că pentru România a fost lansată deja o procedură de infringement în Cauza 2018/2019 pentru aglomerările cu peste 10 000 I.e., finanțarea aglomerărilor peste 10.000 I.e. neconforme reprezintă o prioritate. De asemenea, proiectele vor avea ca obiectiv inclusiv asigurarea facilităților de management al nămolului rezultat de la stațiile de epurare și tratare.

3.7 Grupul țintă vizat de apelul de proiecte

Grupul țintă principal pentru apelul de proiecte lansat prin prezentul ghid este reprezentat de:

- populația urbană și rurală a României
- operatorii regionali

3.8 Indicatori

Indicatorii ce vor fi prezentați în cererea de finanțare vor fi aferenți etapei a II-a a proiectului.

Preluarea indicatorilor aferenți etapei a doua a proiectelor propuse la finanțare în conformitate cu prevederile Regulamentului UE 1060/2021 se va realiza în conformitate cu stadiul financiar al proiectului.

3.8.1. Indicatori de realizare

ID	Indicatori de realizare	Unitate de măsură	Descriere indicator
RCO 30	Lungimea conductelor noi sau optimizate pentru sistemele de distribuție din rețeaua publică de alimentare cu apă	km	<p>Lungimea conductelor noi sau modernizate pentru distribuția apei publice furnizate. Optimizarea se referă la îmbunătățiri semnificative care vizează o creștere mai mare a calității apei și/sau reducerea pierderilor de apă. Conductele de apă trebuie fie complet realizate fizic, conectate la rețea pentru a fi luate în considerare pentru tințele estimate ale indicatorului.</p> <p>Optimizarea/modernizarea poate să includă și reabilitarea rețelei cu mențiunea că lucrările trebuie să fie semnificative, iar parametrii tehnici ai rețelei trebuie optimizați.</p> <p>Întreținerea și reparațiile nu intră în definiția prezentului indicator (activitățile recurente de întreținere, reparații de moment).</p>
RCO 31	Lungimea conductelor noi sau optimizate pentru rețeaua publică de colectare a apelor uzate	km	<p>Lungimea conductelor noi sau modernizate pentru rețeaua publică de colectare a apelor uzate. Optimizarea se referă la îmbunătățiri semnificative care vizează eliminarea scurgerilor etc.</p> <p>Conductele de apă uzată trebuie fie complet realizate fizic, conectate la rețea pentru a fi luate în considerare pentru tințele estimate ale indicatorului.</p> <p>Indicatorul acoperă de asemenea rețelele de colectare a apelor uzate legate de gestionarea apelor ca urmare a furtunilor. Astfel, conform Directivei 91/271/CEE conceperea, construirea și întreținerea sistemelor de colectare se întreprind pe baza celor mai avansate cunoștințe tehnice, fără a atrage costuri excesive, în special în ceea ce privește:</p> <ul style="list-style-type: none"> — volumul și caracteristicile apelor urbane reziduale; — prevenirea scurgerilor; — limitarea poluării apelor receptoare care rezultă din supraîncărcarea cu apă ca urmare a furtunilor. <p>Optimizarea/modernizarea poate să includă și reabilitarea rețelei cu mențiunea că lucrările trebuie să fie semnificative iar parametrii tehnici ai rețelei trebuie optimizați.</p>

			Întreținerea și reparațiile nu intră în definiția prezentului indicator (activitățile recurente de întreținere, reparații de moment).
RCO 32	Capacități noi sau optimizate pentru tratarea apelor uzate	populație echivalentă	Capacitate suplimentară pentru tratarea apelor uzate noi sau optimizată prin proiectele sprijinite. Optimizarea se referă la îmbunătățiri semnificative ale metodei de tratare a apelor uzate (exemplu: din primar la tratament secundar). Echivalentul populației (1 p.e.) este definit ca încărcătura organică biodegradabilă având o cerere biochimică de oxigen (BOD) de cinci zile de 60 g oxigen/zi. (A se vedea Directiva Consiliului 91/271/CE în referințe)

Atenție!

Indicatorul RCO30 reprezintă suma dintre valoarea indicatorului 2S70 - Rețea de distribuție apă potabilă (nouă), valoarea indicatorului 2S71 - Rețea de distribuție apă potabilă (reabilitată), 2S72 - Aducțiune (nouă) și 2S73 - Aducțiune (reabilitare) din POIM. La care se adaugă orice alte rețele/conducte care nu au încadrate inițial pe coduri (de ex. rețele de transport)

Indicatorul RCO31 reprezintă suma dintre valoarea indicatorului 2S74 - Rețea canalizare (nouă), valoarea indicatorului 2S75 - Rețea canalizare (reabilitată) și 2S76 - Colector din POIM. La care se adaugă orice alte rețele/conducte care nu au încadrate inițial pe coduri (de ex. refulare).

La indicatorul RCO32 se vor trece doar capacitățile suplimentare noi și/sau optimizate semnificativ (care implică îmbunătățirea metodei de tratare) în populație echivalentă. Stațiile de epurare noi/modernizate/reabilitate vor fi prezentate la secțiunea descrierea proiectului. Orice modernizare asupra stațiilor de tratare (care nu implică îmbunătățirea procesului de tratare) va fi evidențiată la indicatori suplimentari.

Defalcarea investițiilor pe categorii se va prezenta la secțiunea descrierea proiectului, iar în MySMIS2014 se va atașa un tabel comparativ între indicatorii POIM și PDD.

3.8.2. Indicatori de rezultat

ID	Indicatori la nivel de proiect	Unitate de măsură	Descriere indicator
RCR 41	Populația racordată la rețele publice îmbunătățite de alimentare cu apă	nr. persoane	Populația conectată la rețele publice cu apă îmbunătățite ca urmare a proiectului implementat. Îmbunătățirea alimentării cu apă este interpretată în termeni de acces (adică noi conexiuni la alimentarea publică cu apă), volum mai mare de apă livrată consumatorilor, reducerea pierderilor de apă

			și o calitate mai bună a apei. Standardul UE pentru calitatea apei potabile este definit în Directiva 98/93/CE, cu modificările și completările ulterioare.
RCR 42	Populația racordată cel puțin la instalații publice secundare de tratare a apelor uzate	populație echivalentă (PE)	Populație suplimentară conectată cel puțin la rețeaua publică de apă uzată secundară ca urmare a proiectelor susținute (stații de epurare și rețea extinsă). Tratarea secundară a apelor uzate se referă la tratarea apelor reziduale urbane printr-un proces care implică în general epurare biologică în conformitate cu prevederile Directivei 91/271/CE. Indicatorul poate fi folosit și pentru proiectele care susțin extinderea rețelei de colectare a apei uzate.

Indicatorii RCR41 și RCR42 sunt corespondenții indicatorilor CO18 și CO19 din perioada de programare 2014-2020.

3.8.3. Indicators suplimentari specifici Apelului de Proiecte

În cadrul proiectelor se pot avea în vedere și alți indicatori suplimentari în afara celor menționați la secțiunile 3.8.1 și 3.8.2 (de ex. stații de tratare, stații de clorinare, foraje, surse de apă, rezervoare, stații de pompare).

3.9. Rezultatele așteptate

Principalele rezultate urmărite prin promovarea investițiilor în domeniul apei și apei uzate vizează realizarea angajamentelor ce derivă din directivele europene privind epurarea apelor uzate și apa potabilă:

- ***ape uzate urbane colectate și epurate (din perspectiva încărcării organice biodegradabile) pentru toate aglomerările mai mari de 2.000 l.e., în special pentru aglomerările de peste 10.000 l.e.***
- ***serviciu public de alimentare cu apă potabilă, controlată microbiologic, în condiții de siguranță și protecție a sănătății, extins la populația din localitățile cu peste 50 locuitori***

De asemenea, a se vedea indicatorii de rezultat menționați pentru fiecare acțiune în cadrul **secțiunii 3.8** la prezentul ghid.

3.10. Operațiuni de importanță strategică

Operațiunile de importanță strategică finanțate prin prezentul ghid se referă la investițiile integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată care contribuie la conformarea cu directivele privind apa potabilă (DAP) și epurarea apelor uzate urbane (DEAUU).

3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu se aplică

3.12 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu se aplică

3.13. Aplicarea regulilor privind ajutorul de stat

Operațiunile propuse spre finanțare constând în investiții din sectorul de apă și apă uzată, ai căror beneficiari sunt Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară prin Operatorii Regionali de Apă existenți, conform prevederilor Legii nr. 51/2006 și Legii nr. 241/2006 în vigoare, sunt în acord cu reglementările comunitare referitoare la ajutorul de stat în domeniul serviciilor de interes economic general conform prevederilor *Deciziei Comisiei 2012/21/UE din 20 decembrie 2011 privind aplicarea articolului 106 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor de stat sub formă de compensații pentru obligația de serviciu public acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general*, și cu prevederile Articolelor 107 și 108 din Tratatul UE.

Furnizarea serviciilor de apă și apă uzată se realizează în contextul existenței unui monopol natural, iar aceste servicii se înființează și se organizează ca o competență exclusiv a autorităților administrației publice locale, și se asigură de către acestea sau de către o asociație de dezvoltare inter-comunitară (ADI), direct printr-un operator de interes public, deținut de către acestea sau prin delegare către un operator regional deținut de ADI. Operatorul regional are drepturi exclusive în aria de operare stabilită prin actul de delegare prin care i se încredințează prestarea serviciului public, serviciile de apă fiind limitate la teritoriul UAT/ADI, piața fiind locală.

3.14 Reguli privind instrumentele financiare

Nu se aplică

3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Proiectele privind sistemele de apă și apă uzată vor contribui în totalitate la pilonul 2 al Strategiei UE pentru Regiunea Dunării în cadrul îmbunătățirii condițiilor de mediu în Regiunea Dunării și la implementarea Planului de Management al Bazinului Dunării. Investițiile vor contribui la aria prioritară SUERD privind restabilirea și menținerea calității apelor, acțiunea referitoare la stimularea investițiilor majore în construirea și modernizarea instalațiilor de epurare a apelor urbane din bazinul Dunării.

3.16 Principii orizontale

În procesul de pregătire, verificare, implementare și durabilitate a contractului de finanțare, solicitantul respectă legislația națională și comunitară aplicabilă în următoarele domenii:

- drepturile fundamentale ale omului așa cum sunt definite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
- egalitatea de șanse între femei și bărbați,
- prevenirea și combaterea discriminării,
- drepturile persoanelor cu dizabilități așa cum sunt definite în Carta drepturilor persoanelor cu dizabilități, include și accesibilitatea,
- dezvoltarea durabilă, include: utilizarea eficientă a resurselor și principiul *poluatorul plătește*,
- principiul *de a nu prejudicia în mod semnificativ*, include imunizarea infrastructurilor la schimbările climatice (detaliat mai jos)

În cadrul cererilor de finanțare se va avea în vedere descrierea contribuției proiectului prin raportare la grupul țintă identificat, la comunitățile care au acces limitat la sisteme adecvate de distribuție din rețeaua publică de alimentare cu apă și la rețele publice adecvate de tratare și colectare a apelor uzate identificate în cadrul grupului țintă, precum și la dimensiunea rural/urbană a populației care va beneficia de implementarea proiectului propus a fi finanțat.

De asemenea, conform Legii 241/2006, art. 12, lit. m), autoritățile publice locale adoptă hotărâri pentru acordarea de ajutoare lunare de la bugetul local pentru familiile și persoanele singure a căror medie a veniturilor bănești nete lunare e sub salariul minim brut pe țară în vederea plății serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

În plus, investițiile în apă/apă uzată vor avea un impact semnificativ asupra femeilor din localitățile beneficiare. Femeile sunt cele mai afectate de lipsa serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare prin faptul că alocă mai mult timp pentru asigurarea accesului la apă în vederea efectuării muncii domestice și de îngrijire (75% din munca domestică și de îngrijire este realizată de femei). În acest sens, timpul economisit din activitățile de asigurare a apei necesare activităților domestice și de îngrijire va fi alocat altor nevoi, ex. specifice ocupării, educației/formării profesionale, de relaxare. Astfel, din perspectiva de gen investițiile vor avea impact social pozitiv mare asupra femeilor.

Proiectele trebuie să descrie și să demonstreze modul în care principiile de mai sus sunt promovate prin investiția respectivă, detaliindu-se concret care sunt măsurile și instrumentele prin care solicitantul va garanta aplicarea respectivelor principii.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În ceea ce privește Evaluarea impactului asupra mediului, se realizează în conformitate cu prevederile legislației din domeniu și cerințele Comisiei Europene. Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) stabilesc dacă proiectele sunt incluse în Anexa I sau Anexa II a Directivei privind Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) sau decid clasarea notificării (după caz). În cadrul procedurii EIM se decide necesitatea efectuării Raportului privind impactul asupra mediului, studiului de Evaluare adecvată sau studiului de evaluare a impactului asupra corpurilor de apă (după caz) și de asemenea ACPM coordonează informarea/consultarea publicului în diferitele etape procedurale, conform prevederilor legislative

Elaborarea Raportului privind Impactul asupra Mediului, acolo unde este cazul, se realizează prin respectarea ghidurilor existente la nivelul autorităților responsabile cu protecția mediului pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată (<http://www.mmediu.ro/categorie/ghiduri/179>).

Elaborarea documentației privind Evaluarea adecvată se realizează inclusiv conform cerințelor Comisiei Europene.

Solicitanții de finanțare vor prezenta documentația de mediu care demonstrează respectarea prevederilor art. 6.3 din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.

Solicitanții de finanțare, care propun proiecte cu investiții/activități în interiorul și/sau în vecinătatea siturilor Natura 2000, vor prezenta în documentațiile elaborate în procedura de evaluare a impactului asupra mediului¹, conform cerințelor Comisiei Europene privind Evaluarea adecvată:

- a. toate informațiile prevăzute de legislația în vigoare, cu accent asupra prezentării potențialului impact al proiectului asupra obiectivelor specifice/măsurilor minime de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care au fost desemnate siturile
- b. evaluarea impactului cumulat (între investițiile propuse, existente sau reglementate) asupra factorilor de mediu, inclusiv la nivelul siturilor Natura 2000
- c. obiectivele/măsurile de conservare elaborate de către ANANP specifice siturilor Natura 2000 analizate.

Pentru proiectele la care ACPM a decis că investițiile propuse nu se supun evaluării adecvate, solicitanții de finanțare vor prezenta „Declarația autorității responsabile cu monitorizarea siturilor Natura 2000” emisă de către autoritatea competentă pentru protecția mediului.

Principiul “a nu prejudicia în mod semnificativ”

În cadrul proiectelor pentru care se solicită finanțare vor fi analizate și respectate criteriile care determină dacă investițiile se califică drept durabile din punctul de vedere al mediului și dacă respectă principiul *A nu prejudicia în mod semnificativ* (DNSH), corespunzător prevederilor Regulamentului (UE) 2020/852 (“Regulamentul privind taxonomia”), cu modificările și completările ulterioare.

Analiza durabilității din punct de vedere a mediului a unui anumit proiect sau a anumitor investiții din cadrul proiectului va urmări următoarele obiective de mediu (Regulamentul UE 2020/852 art. 9):

- atenuarea schimbărilor climatice;
- adaptarea la schimbările climatice;
- utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine;
- tranziția către o economie circulară;
- prevenirea și controlul poluării;
- protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor

Atenție!

Proiectele nu trebuie să prejudicieze semnificativ nici unul dintre criteriile de evaluare a principiului DNSH, aspect ce va fi verificat de către AM în baza unei liste de verificare – [Anexa 2.6 - Lista de verificare DNSH](#) la prezentul ghid, urmărindu-se respectarea principiului la nivelul proiectului.

Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice (se aplică doar pentru proiectele aprobate după data de 29.06.2022 - conform art. 118 al Regulamentului UE 2021/1060, coroborat cu art. 118a al Regulamentului UE 2022/2039 de modificare a Reg. UE nr. 1303/2013)

---

¹ Memoriu de prezentare, raport privind impactul asupra mediului (RIM), studiu de evaluare adecvată (EA), după caz.

Integrarea aspectelor privind neutralitatea climatică și reziliența la schimbările climatice în selectarea opțiunilor este verificată în cadrul grilei de verificare.

În etapa de elaborare a studiului de fezabilitate și a analizei opțiunilor se consideră inclusiv aspectele privind atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la schimbările climatice. Ca urmare acest impact se reflectă în actul de reglementare de mediu (acordul de mediu/decizia de încadrare) și autorizațiile de construire, dacă este cazul. În plus, imunizarea la schimbările climatice se va avea în vedere pe întreg ciclul de implementare a proiectului, inclusiv pe perioada în care se asigură caracterul durabil al operațiunii, pe perioada de exploatare și scoatere din uz a investiției.

Procesul de analiză pentru imunizarea la schimbările climatice se realizează conform Comunicării Comisiei – Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 (2021/C 373/01) - [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0916\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0916(03)), cu modificările și completările ulterioare (a se vedea **Anexa 6 - Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice**).

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Solicitantul trebuie să asigure caracterul durabil al investiției realizate pe o perioadă de 5 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare, în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 2021/1060. Pe durata menționată de 5 ani, solicitantul trebuie:

- să mențină investiția realizată și să asigure operarea și mentenanța investițiilor efectuate
- să nu aducă o modificare a proprietății asupra infrastructurii construite/echipamentelor
- să nu aducă modificări substanțiale care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a proiectului și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

În ceea ce privește **nediscriminarea și egalitatea de șanse**, respectiv: sexul, orientarea sexuală, handicapul, vârsta, rasa, originea etnică, naționalitatea și religia sau convingerile implică detalierea modului în care proiectul abordează aceste elemente, atât în ceea ce privește politicile solicitanților în domeniul recrutării, în practica achizițiilor în cadrul proiectului, precum și în ceea ce privește facilitățile oferite, pentru anumite categorii defavorizate, în cadrul și prin proiectul propus a fi finanțat.

Pentru egalitatea de gen și nediscriminare se vor avea în vedere principiile:

- ✓ remunerare egală pentru muncă egală;
- ✓ egalitate de șanse și de tratament în materie de încadrare în muncă și de muncă;
- ✓ acțiuni pozitive pentru capacitarea femeilor și/sau a persoanelor cu dizabilități;
- ✓ combaterea tuturor formelor de discriminare.

Referitor la egalitatea de șanse, de gen și nediscriminare, proiectele trebuie să descrie și să demonstreze modul în care principiile de mai sus sunt promovate prin investiția respectivă, detaliindu-se, la modul concret, care sunt măsurile și instrumentele prin care solicitantul va garanta aplicarea respectivelor principii.

3.20. Teme secundare

În cadrul apelului lansat prin prezentul ghid codul de intervenție asociat **03 se referă la Neutralitatea de gen (Tabel 7, Anexa I a Regulamentului 1060/2021)**, investițiile propuse necontribuind la coeficientul pentru calcularea sprijinului acordat egalității de gen. Se va avea în vedere acest aspect în completarea secțiunii specifice din cererea de finanțare.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Solicitantul la finanțare are obligația să prevadă în cadrul cererii de finanțare măsuri care să asigure o vizibilitate potrivită și o promovare adecvată a obiectivelor, rezultatelor obținute, etc. în conformitate cu prevederile modelului de contract anexat, cu instrucțiunile cuprinse în Ghid de identitate vizuală, vizibilitate, transparență și comunicare în perioada de programare 2021-2027 aplicabil, precum și cu Regulamentul 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru operațiunile de importanță strategică și al operațiunilor al căror cost total depășește 10.000.000 EUR se va avea în vedere organizarea în timp util a unui eveniment sau a unei activități de comunicare, după caz, cu implicarea Comisiei Europene și/sau a Reprezentanței Comisiei Europene în România și a autorității de management competente.

A se vedea **Anexa 5 – Categoriile de cheltuieli eligibile** la prezentul ghid.

Pe parcursul implementării proiectului, beneficiarul va descrie în cadrul rapoartelor de progres toate activitățile de informare și publicitate desfășurate aferente proiectului, și va atașa la raport dovezi ale măsurilor de informare și publicitate menționate în GIV 2021-2027.

Pentru toate echipamentele achiziționate prin proiect, beneficiarul trebuie să respecte cerințele din Ghidul de Identitate Vizuală.

În cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile privind asigurarea vizibilității sprijinului din fonduri și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, autoritatea de management poate aplica măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, anulând până la 3 % din sprijinul din partea fondurilor pentru proiectul în cauză, în funcție de valoarea proiectului și neregula identificată, în conformitate cu art. 50 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 1.060/2021.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1 Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschiderii apelului de proiecte reprezintă data publicării prezentului ghid pe site-ul www.mfe.gov.ro.

Tip proiect	Data și ora deschiderii apelului de proiecte
Proiecte de apă și apă uzată etapizate	.....

4.2 Perioada de pregătire a proiectelor

Proiectele preidentificate/finanțabile au beneficiat de sprijin în pregătirea aplicației de finanțare în perioada de programare 2014-2020, cu respectarea regulilor POIM.

În procesul de pregătire a proiectelor, AM a fost sprijinită de experții JASPERS/BEI PASSA, procesul de pregătire finalizându-se cu un raport al experților.

Experții BEI PASSA sprijină autoritatea de management (AM) în procesul de pregătire a proiectelor prin realizarea unei verificări aprofundate a aplicației de finanțare (Studiu de fezabilitate și analiza cost-beneficiu) în vederea corelării informațiilor prezentate în toate documentele și uniformizarea modului de prezentare a acestora (inclusiv prin adăugarea de informații clarificatoare), fapt ce permite beneficiarilor/consultanților să urmărească discrepanțele existente în aplicația de finanțare, atât la nivel tehnic, cât și la nivel formal.

Experții JASPERS sprijina AM în verificarea tehnico-economică și din punct de vedere al impactului asupra mediului a aplicațiilor de finanțare, prin analiza soluțiilor tehnice propuse în baza analizei de opțiuni, a indicatorilor propuși de proiect, a costurilor de investiție, precum și viabilitatea și sustenabilitatea proiectului pe o perioadă de 30 de ani. Analiza Jaspers vizează îndeplinirea prevederilor regulamentelor europene, potrivit cărora studiul de fezabilitate trebuie să demonstreze alegerea soluțiilor cele mai eficiente din punct de vedere tehnico – economic.

4.3 Perioada de depunere a proiectelor

Tip de proiect	Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte	Data și ora închiderii apelului de proiecte
Proiecte de apă și apă uzată etapizate	.....	31.12.2023

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

MIPE prin AMPDD lansează apelul de proiecte în sistemul informatic MySMIS2014, conform prevederilor art. 1 alin (1) din OG nr. 28/2023 pentru stabilirea unor măsuri necesare optimizării procesului de implementare a proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, urmând ca autoritatea de management, cu sprijinul unității de coordonare SMIS din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și a solicitanților, să transfere informațiile și documentele aferente fluxurilor derulate prin sistemul informatic MySMIS2014 în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, după operaționalizarea acestuia, în termen de 90 de zile calendaristice, calculat de la operaționalizarea acestuia.

Se va consulta periodic site-ul MIPE cu privire la informările legate de platforma care se va utiliza pentru lansarea apelului de proiecte aferent prezentului ghid. De asemenea, pentru depunerea de proiecte se va utiliza formatul de cerere de finanțare prevăzut în **Anexa 2** la prezentul ghid.

5. CRITERII DE ELIGIBILITATE

Pentru selectarea operațiunilor, criteriile și metodologia de selecție se aplică nediscriminatoriu și transparent tuturor solicitanților la finanțare, în condițiile prevăzute de prezenta secțiune. Criteriile de eligibilitate pentru

solicitant trebuie îndeplinite **începând cu data depunerii cererii de finanțare**, cu excepțiile prevăzute în cadrul prezentului capitol.

Documentele care demonstrează îndeplinirea criteriilor de eligibilitate, indiferent de data la care sunt solicitate a fi transmise/depuse trebuie să respecte prevederile prezentului capitol.

5.1. Eligibilitatea solicitanților

PDD va continua politica de regionalizare în sectorul apă/apă uzată și va asigura consolidarea sectorului, ca urmare solicitanții eligibili sunt asociațiile de dezvoltare intercomunitară prin operatorii regionali.

5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților

Condițiile de eligibilitate ale solicitanților de fonduri externe nerambursabile fac obiectul declarației de eligibilitate și angajament (**Anexa 2.1 la prezentul ghid**) care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca solicitantul să facă, prin documente justificative, dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate prevăzute de prezentul ghid, în condițiile și termenele stipulate de acesta.

Atenție !

De asemenea, odată cu transmiterea cererii de finanțare solicitantul își exprimă acordul cu privire la utilizarea și prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritatea de management sau orice altă structură cu responsabilități în gestiunea și controlul fondurilor europene, în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

Solicitanții înțeleg că, în cazul nerespectării condițiilor de eligibilitate conform prezentului ghid, oricând pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, cererea de finanțare va fi respinsă. În acest sens, înțeleg că orice situație, eveniment ori modificare care afectează sau ar putea afecta respectarea condițiilor de eligibilitate menționate în prezentul ghid vor fi aduse la cunoștința AMPDD în termenul specificat în declarația de eligibilitate și angajament, în caz contrar asumându-și riscul respingerii de la finanțare a proiectului.

Etapizarea se poate realiza în conformitate cu prevederile art 118 și 118a din Regulamentul UE 1060/2021. Art 118a reprezintă o excepție introdusă prin mecanismul FAST CARE pentru combaterea consecințelor negative ale războiului din Ucraina într-un moment în care economiile statelor membre sunt încă în curs de redresare în urma impactului pandemiei de COVID-19. Încadrarea în prevederile art 118 sau 118a este determinată de data semnării contractului de finanțare, conform **Anexei 1**.

Criterii comune aplicabile tipurilor de solicitanți pentru etapizarea proiectelor în conformitate cu prevederile art. 118 din Regulamentul UE 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare:

1. Solicitantul se încadrează în categoria de solicitanți eligibili menționați în PDD și este beneficiarul unui contract de finanțare încheiat cu MIPE/AMPOIM
2. Documentele statutare ale solicitantului (ultima versiune consolidată) pentru ADI și OR, inclusiv contractul de delegare în vigoare, doar dacă au fost modificate de la data semnării contractului de finanțare POIM. În cazul în care nu au existat modificări se va transmite o declarație pe proprie răspundere din partea ADI și OR.

3. Solicitantul nu trebuie să se afle în următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanțare pentru etapa a doua, pe perioada de verificare și contractare:
  - i. să fie în stare de faliment/insolvență sau să facă obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, să nu fi încheiat acorduri cu creditorii, în cadrul procedurilor anterior menționate, să-și fi suspendat activitatea economică sau să facă obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale, inclusiv în procedura legală pentru declararea sa într-una din situațiile menționate anterior ;
  - ii. să fie în categoria întreprinderilor în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat;
  - iii. să fie găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
  - iv. să nu dețină dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului, conform prevederilor legale în vigoare, inclusiv de a efectua toate demersurile necesare pentru obținerea tuturor avizelor/acordurilor/autorizațiilor necesare realizării proiectului, punerii în funcțiune și operării acestuia.

4. Reprezentantul legal al solicitantului care își exercită atribuțiile de drept la data depunerii cererii de finanțare pentru etapa a doua și pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se află într-una din situațiile de mai jos:
  - i. este subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare, sau se află într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului;
  - ii. de a induce grav în eroare autoritatea de management și/sau prepușii acesteia, sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau al altor apeluri de proiecte derulate pentru finanțare în cadrul altor programe cu finanțare europeană/națională;
  - iii. de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau autoritatea de management și/sau prepușii acesteia pe parcursul procesului de evaluare și selecție a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul unor programe cu finanțare europeană/națională;
  - iv. să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, inclusiv condamnări definitive datorate unei conduite profesionale îndreptate împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata;

5. Reprezentantul legal al solicitantului se angajează, sub incidența prevederilor din dreptul penal și civil, în special cele care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, că a luat la cunoștință condițiile și criteriile de eligibilitate, evaluare și selecție, că îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în cadrul prezentului ghid, pentru apelul de proiecte selectat și că, în situația în care proiectul va fi admis la finanțare, va prezenta toate documente justificative prin care va face dovada îndeplinirii criteriilor de eligibilitate, în caz contrar cererea de finanțare va fi respinsă la finanțare.

6. Solicitantul demonstrează capacitate de management de proiect și capacitate tehnică pentru susținerea activităților proiectului, prin furnizarea de informații privind personalul implicat în implementarea proiectului - angajat propriu sau mixt (personal propriu și externalizarea serviciului de management al proiectului) și externalizarea serviciului de management al proiectului.
7. Solicitantul demonstrează capacitatea financiară pentru implementarea proiectului, dispunând de cofinanțare proprie atât pentru cheltuielile eligibile cât și pentru cele ne-eligibile, inclusiv TVA-ul neeligibil. De asemenea, solicitantul își asumă că va asigura resursele necesare pentru implementarea proiectului, inclusiv în contextul aplicării de corecții financiare în cadrul contractului de finanțare și/sau rețineri pentru neîndeplinirea în termenul asumat a jaloanelor aferente proiectului, precum și că va implementa mecanismele financiare necesare pentru a acoperi costurile de funcționare și întreținere aferente investițiilor finanțate, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora.
8. Solicitantul în termenul maxim pentru transmiterea documentelor doveditoare din etapa de contractare demonstrează că și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, inclusiv către bugetele locale;
9. Solicitantul asigură caracterul durabil al investiției în infrastructură, respectiv în termen de cinci ani de la efectuarea plății finale sau în termenul prevăzut de normele privind ajutoarele de stat, după caz, operațiunea nu va face obiectul activităților prevăzute de art. 65, alin (1) din Regulamentul UE 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare, în caz contrar solicitantul se angajează să restituie finanțarea nerambursabilă acordată, proporțional cu perioada de neconformitate cu dispozițiile anterior menționate.
10. Solicitantul nu a mai beneficiat de sprijin financiar din fonduri publice, inclusiv fonduri UE, în ultimii 5 ani pentru aceleași activități (costuri eligibile) sau nu derulează proiecte finanțate în prezent, parțial sau în totalitate, din alte surse publice, pentru aceleași activități/costuri.
11. Solicitantul se angajează să respecte, pe durata pregătirii și implementării proiectului, prevederile legislației comunitare și naționale în domeniul dezvoltării durabile, inclusiv DNSH, egalității de șanse, și nediscriminării, egalității de gen, GDPR, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap, ajutorului de stat și/sau minimis (acolo unde este cazul), precum și dreptul aplicabil al Uniunii din domeniul spălării banilor, al finanțării terorismului, al evitării obligațiilor fiscale, al fraudei fiscale sau al evaziunii fiscale inclusiv în cazul proiectelor care au început înainte de data depunerii unei cereri de finanțare, solicitantul asumându-și riscul respingerii de la finanțare și/sau aplicarea de corecții financiare asupra proiectului.
12. Pentru imobilul asociat activităților proiectului, acolo unde este cazul, solicitantul deține sau, după caz, urmează să dețină, până la semnarea contractului de finanțare ori în termenul de maximum 1 an de la semnarea contractului, dreptul de proprietate sau alte drepturi reale principale asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare, drepturi necesare pentru obținerea autorizației de construire pentru construcții definitive/provizorii, după caz, în conformitate cu prevederile Legii 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construire, republicată.

Imobilele pe care se vor construi/extinde/reabilita investițiile proiectului pentru care lucrările de construire presupun realizarea/extinderea amprentei la sol a construcțiilor (stație epurare, stație tratare, surse de apă etc.) sunt puse la dispoziția proiectului. În acest sens se va demonstra dreptul de proprietate sau alte drepturi reale principale (teren și/sau clădire) asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare. Drepturile reale respective trebuie demonstrate și/sau menținute pe o perioadă de cinci ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului.

Solicitantul declară, de asemenea, pe propria răspundere, odată cu întocmirea declarației de eligibilitate și angajament, că deține sau, după caz, urmează să dețină dreptul de proprietate sau alte drepturi reale principale asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare.

Documentele de proprietate, respectiv documentele care dovedesc drepturile reale principale, după caz, asupra bunurilor imobile sunt depuse de către solicitant, în condițiile prevăzute de prezentul ghid, la data semnării contractului de finanțare ori în termenul de maximum 1 an de la semnarea contractului.

Acolo unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu se va prezenta acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil și a Legii nr. 241/2006.

Solicitanții au obligația să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuției lucrărilor sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru executarea acestora.

De asemenea, acolo unde este cazul, se pot realiza demersurile necesare pentru aplicarea prevederilor legale în materie de expropriere pentru cauza de utilitate publică, pe riscul și cheltuiala UAT-ului. În acest caz, la momentul depunerii cererii de finanțare, prin declarația de eligibilitate și angajament, solicitantul se angajează să prezinte în etapa de contractare dovada demarării procedurilor de expropriere de către UAT asupra imobilelor pentru care fac obiectul proiectului, urmând ca în termen de maxim 1 an de la semnarea contractului de finanțare, să facă dovada drepturilor reale pentru imobilele respective.

Atenție!

Neclarificarea aspectelor referitoare la drepturile reale solicitate mai sus, în termenele menționate, poate conduce la respingerea proiectului/ rezilierea contractului de finanțare.

13. Solicitantul garantează că dreptul de proprietate, respectiv drepturile reale principale, după caz, nu sunt/vor fi grevate de sarcini (în sensul că nu este afectat de limitări incompatibile cu realizarea activităților proiectului), nu fac/vor face obiectul unor garanții și nici al unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul de proprietate, respectiv dreptul real principal, după caz, al solicitantului pe perioada de implementare și/sau pe perioada în care este asigurat, respectiv caracterul durabil, reglementat la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, al proiectului care face obiectul contractului de finanțare/deciziei de finanțare, după caz.
14. Solicitantul are, pentru proiectul propus a fi finanțat din PDD, o opinie favorabilă pentru toate condițiile verificate, în cadrul raportului realizat de către JASPERS/alți experți independenți.
15. Solicitantul a participat la sistemul de benchmarking cel puțin în anul calendaristic anterior depunerii cererii de finanțare²
16. Implementează măsuri de reducere a pierderilor, de management al activelor și de eficientizare la nivelul său în conformitate cu planul de afaceri și de investiții/investiții în derulare depus/avizat de ANRSC în baza Ordinului președintelui ANRSC nr. 230/2022.³

Atenție!

---

² Solicitantul va dovedi prin scrisoare de participare de la ARA

³ Solicitantul va depune dovada transmiterii sau avizării planului de afaceri

Perioada de implementare a proiectului și operațiunii etapizate nu va depăși data de 31.12.2029, ceea ce înseamnă că operațiunea va fi finalizată fizic sau implementată integral și toate plățile conexe vor fi efectuate de către beneficiari, iar contribuția publică corespunzătoare a fost plătită beneficiarilor.

De asemenea proiectul etapizat, cu ambele etape, trebuie să fie funcțional, și anume să fie finalizat fizic sau implementat integral și să contribuie la obiectivele priorităților relevante înainte de termenul stabilit pentru prezentarea pachetului de asigurare pentru ultimul exercițiu contabil al perioadei de programare 2021-2027, respectiv 15 februarie 2030. O operațiune etapizată este considerată în ansamblu și este considerată finalizată numai după ce ambele etape au fost finalizate fizic sau implementate integral și au contribuit la obiectivele priorităților relevante. Lipsa finalizării unei operațiuni etapizate conform planului poate duce la corecții financiare pentru ambele etape ale operațiunii.

Criterii aplicabile solicitanților pentru etapizarea proiectelor în conformitate cu prevederile art. 118a din Regulamentul UE 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare:

Etapizarea realizată în conformitate cu prevederile art 118a din Regulamentul UE 1060/2021, reprezintă o excepție introdusă prin mecanismul FAST CARE pentru combaterea consecințelor negative ale războiului din Ucraina într-un moment în care economiile statelor membre sunt încă în curs de redresare în urma impactului pandemiei de COVID-19.

Etapizarea realizată în conformitate cu prevederile art 118a din Regulamentul UE 1060/2021, reprezintă o excepție introdusă prin mecanismul FAST CARE pentru combaterea consecințelor negative ale războiului din Ucraina într-un moment în care economiile statelor membre sunt încă în curs de redresare în urma impactului pandemiei de COVID-19.

1. Solicitantul se încadrează în categoria de solicitanți eligibili menționată în PDD și este beneficiarul unui contract de finanțare încheiat cu MIPE/AMPOIM.
2. Documentele statutare ale solicitantului (ultima versiune consolidată) pentru ADI și OR, inclusiv contractul de delegare în vigoare, dacă au fost modificate de la data semnării contractului de finanțare POIM. În cazul în care nu au existat modificări se va transmite o declarație pe proprie răspundere din partea ADI și OR.
3. Solicitantul nu trebuie să se afle în următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanțare pentru etapa a doua, pe perioada de verificare și contractare:
  - i. să fie în stare de faliment/insolvență sau să facă obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, să nu fi încheiat acorduri cu creditorii, în cadrul procedurilor anterior menționate, să-și fi suspendat activitatea economică sau să facă obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale, inclusiv în procedura legală pentru declararea sa într-una din situațiile menționate anterior;
  - ii. să fie în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat;
  - iii. să fi fost găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare;
  - iv. să nu dețină dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului, conform prevederilor legale în vigoare, inclusiv de a efectua toate demersurile necesare pentru obținerea

tuturor avizelor/acordurilor/autorizațiilor necesare realizării proiectului, punerii în funcțiune și operării acestuia.

4. Reprezentantul legal al solicitantului care își exercită atribuțiile de drept la data depunerii cererii de finanțare pentru etapa a II-a și pe perioada procesului de evaluare și contractare nu se află într-una din situațiile de mai jos:

- i. este subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare, sau se află într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului;
- ii. de a induce grav în eroare autoritatea de management și/sau prepușii acesteia, sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau al altor apeluri de proiecte derulate pentru finanțare în cadrul altor programe cu finanțare europeană/națională;
- iii. de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau autoritatea de management și/sau prepușii acesteia pe parcursul procesului de evaluare și selecție a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul unor programe cu finanțare europeană/națională;
- iv. să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, inclusiv condamnări definitive datorate unei conduite profesionale îndreptate împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata.

5. Solicitantul declară că sunt menținute condițiile de acordare a finanțării în cadrul POIM 2014-2020, inclusiv pentru etapa propusă, în conformitate cu cele declarate în Declarația de eligibilitate și angajament, inclusiv cu privire la:

- i. capacitatea de management, capacitatea tehnică pentru susținerea activităților proiectului, capacitatea financiară, resursele necesare asigurării cofinanțării proprii pentru cheltuielile eligibile cât și pentru cele ne-eligibile, pentru cheltuielile neprevăzute precum și de resursele și mecanismele financiare necesare pentru a acoperi costurile de funcționare și întreținere aferente investițiilor în infrastructură finanțate, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora.
- ii. obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, inclusiv către bugetele locale;
- iii. caracterul durabil al investiției în infrastructură, respectiv în termen de cinci ani de la efectuarea plății finale sau în termenul prevăzut de normele privind ajutoarele de stat, după caz.
- iv. drepturile reale/ de creanță, inclusiv dreptul de utilizare, necesare pentru realizarea lucrărilor de construire pentru construcții definitive/provizorii, după caz, în conformitate cu prevederile Legii 50/1991, republicată privind autorizarea lucrărilor de construire pentru imobilele aferente etapei a doua a proiectului, inclusiv condițiile asociate, precum și acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil și a Legii nr. 241/2006, acolo unde este cazul, inclusiv că nu sunt/vor fi grevate de sarcini (în sensul că nu este afectat de limitări incompatibile cu realizarea activităților proiectului), nu fac/vor face obiectul unor garanții și nici al unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul de proprietate, respectiv dreptul real principal, după caz, al solicitantului pe perioada de implementare și/sau pe perioada în care este asigurat, respectiv caracterul durabil, reglementat la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, al proiectului care face obiectul contractului de finanțare/deciziei de finanțare, după caz.

5. Solicitantul se angajează că va continua să respecte, pe durata implementării etapei propuse prevederile legislației comunitare și naționale în domeniul dezvoltării durabile, inclusiv DNSH, egalității de șanse, și nediscriminării, egalității de gen, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, ajutorului de stat și/sau minimis (acolo unde este cazul), precum și dreptul aplicabil al Uniunii din domeniul spălării banilor, al finanțării terorismului, al evitării obligațiilor fiscale, al fraudei fiscale sau al evaziunii fiscale, inclusiv în cazul proiectelor care au început înainte de data depunerii unei cereri de finanțare, solicitantul asumându-și riscul respingerii de la finanțare și/sau aplicarea de corecții financiare asupra proiectului.

6. Solicitantul a participat la sistemul de benchmarking cel puțin în anul calendaristic anterior depunerii cererii de finanțare⁴

7. Implementează măsuri de reducere a pierderilor, de management al activelor și de eficientizare la nivelul său în conformitate cu planul de afaceri și de investiții/investiții în derulare depus/avizat de ANRSC în baza Ordinului președintelui ANRSC nr. 230/2022.⁵

Atenție!

Perioada de implementare a proiectului și operațiunii etapizate nu va depăși data de 31.12.2029, iar contribuția publică corespunzătoare a fost plătită beneficiarilor.

De asemenea proiectul etapizat, cu ambele etape, trebuie să fie funcțional, și anume să fie finalizat fizic sau implementat integral și să contribuie la obiectivele priorităților relevante înainte de termenul stabilit pentru prezentarea pachetului de asigurare pentru ultimul exercițiu contabil al perioadei de programare 2021-2027, respectiv 15 februarie 2030. O operațiune etapizată este considerată în ansamblu și este considerată finalizată numai după ce ambele etape au fost finalizate fizic sau implementate integral și au contribuit la obiectivele priorităților relevante. Lipsa finalizării unei operațiuni etapizate conform planului poate duce la corecții financiare pentru ambele etape ale operațiunii.

5.1.2 Categoriile de solicitanți eligibili

Solicitanții eligibili sunt detaliați în cadrul tabelului de mai jos:

Apel	Solicitanți eligibili
A. Proiecte de apă și apă uzată - etapizate	ADI prin OR *

* Beneficiarii prezentului apel de proiecte sunt detaliați în Anexa 1 la prezentul ghid.

5.1.3 Categoriile de parteneri eligibili

Nu se aplică.

5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul

⁴ Solicitantul va dovedi prin scrisoare de participare de la ARA

⁵ Solicitantul va depune dovada transmiterii sau avizării planului de afaceri

Nu se aplică.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Eligibilitatea proiectului și a activităților pentru etapizarea proiectelor în conformitate cu prevederile art. 118 din Regulamentul UE 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare:

1. Proiectul și activitățile cuprinse în cadrul acestuia care intră sub incidența Directivei 2011/92/UE fac obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului
2. Proiectul nu a fost finalizat fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul programului, indiferent dacă au fost efectuate sau nu toate plățile aferente în conformitate cu prevederile art. 63, alin. (6) din Regulamentul UE 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare
3. Proiectul nu include activități care fac în mod direct obiectul unui aviz motivat al Comisiei cu privire la o încălcare în temeiul art. 258 din TFUE care pune în pericol legalitatea și regularitatea cheltuielilor sau desfășurarea acestuia
4. Proiectul implică o a doua etapă clar identificabilă din punct de vedere financiar, a unui proiect finanțat și început în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1303/2013

Astfel, proiectele etapizate trebuie să reprezinte a doua etapă a unui proiect din cadrul perioadei de programare 2014-2020, pentru care etapa a fost aprobată de Comisie/AM POIM până la 31 decembrie 2023, cel târziu, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1060/2021 și ghidul de închidere a programelor; de asemenea trebuie ca operațiunea să fie pe lista proiectelor etapizate în cadrul PDD, incluse în **Anexa 1** din prezentul ghid

5. Costul total al proiectului finanțat și început în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 depășește 5 000 000 EUR conform contractului de finanțare, luând în considerare cursul valutar inforeuro din nota de aprobare
6. A doua etapă a proiectului respectă reglementările naționale și comunitare privind eligibilitatea cheltuielilor, promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie, dezvoltare durabilă, tehnologia informației, achiziții publice/sectoriale, informate și publicitate, ajutor de stat, precum și orice alte prevederi legale aplicabile fondurilor europene structurale și de investiții, după caz.
7. Cea de-a doua etapă a proiectului va fi finalizată, iar investiția operațională în perioada de programare 2021-2027
8. Cheltuielile aferente celei de-a doua etape a proiectului nu au fost solicitate la finanțare în cadrul perioadei de programare 2014-2020, și corespund cu activitățile planificate în această etapă.
9. Decizia comisiei pentru etapa I sau decizia de modificare a deciziei de finanțare inițiale a proiectului major, cererea de etapizare transmisă la Comisia Europeană (dacă decizia nu a fost încă emisă) sau dovada aprobării Comisiei Europene (pentru proiectele aprobate tacit).

10. Pentru proiectele care nu au necesitat transmiterea la CE (nemajore), la data depunerii cererii de finanțare a etapei a II a proiectului din PDD este obligatorie finalizarea etapei I, prin existența cererii de etapizare/Actului Adițional la Contractul de Finanțare semnat prin POIM.
11. Proiectul propune și măsuri și investiții ce se încadrează în codurile de eficiență **Anexa 10**

Eligibilitatea proiectului și a activităților pentru etapizarea proiectelor în conformitate cu prevederile art. 118a din Regulamentul UE 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare (operațiuni care fac obiectul unei implementări etapizate și care au fost selectate pentru sprijin înainte de 29 iunie 2022):

1. Solicitantul declară în cadrul Declarației de eligibilitate și angajament că activitățile din cadrul etapei a doua mențin îndeplinite condițiile și criteriile privind acordarea finanțării în cadrul POIM 2014-2020, cu respectarea criteriilor de eficiență pentru activitățile aferente etapei menționate, incluse pe codurile de intervenție asociate⁶.
2. Proiectul implică o a doua etapă clar identificabilă din punct de vedere financiar, a unui proiect finanțat și început în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1303/2013

Astfel, proiectele etapizate trebuie să reprezinte a doua etapă a unui proiect din cadrul perioadei de programare 2014-2020, pentru care etapa a fost aprobată de Comisie/AM POIM până la 31 decembrie 2023, cel târziu, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1060/2021 și ghidul de închidere a programelor; de asemenea trebuie ca operațiunea să fie pe lista proiectelor etapizate în cadrul PDD, incluse în **Anexa 1** din prezentul ghid

3. Costul total al proiectului finanțat și început în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 depășește 1 000 000 EUR, conform contractului de finanțare, luând în considerare cursul valutar în euro din nota de aprobare
4. Cea de-a doua etapă a proiectului va fi finalizată, iar investiția operațională în perioada de programare 2021-2027
5. Cheltuielile aferente celei de-a doua etape a proiectului nu au fost solicitate la finanțare în cadrul perioadei de programare 2014-2020, și corespund cu activităților planificate pentru această etapă
6. Decizia comisiei pentru etapa I sau decizia de modificare a deciziei de finanțare inițiale a proiectului major, cererea de etapizare transmisă la Comisia Europeană (dacă decizia nu a fost încă emisă) sau dovada aprobării Comisiei Europene (pentru proiectele aprobate tacit).
7. Pentru proiectele care nu au necesitat transmiterea la CE (nemajore), la data depunerii cererii de finanțare a etapei a II a proiectului din PDD este obligatorie finalizarea etapei I, prin existența cererii de etapizare/Actului Adițional la Contractul de Finanțare semnat prin POIM.

Notă:

Pentru situațiile aplicabile art. 118 și 118a din Regulamentul UE 1060/2021, pentru proiectele pentru care cererea de etapizare a fost transmisă Comisiei Europene, dar Decizia nu a fost emisă la data evaluării

proiectelor, pentru toate criteriile de eligibilitate se va avea în vedere aprobarea Autorității de Management, respectiv orice document al AM vizând etapizarea.

În situația în care la data semnării contractului de finanțare nu s-a primit Decizia de aprobare a Comisiei Europene, Contractul de Finanțare se încheie sub condiție rezolutorie. În acest sens, în contract se vor include clauze prin care autoritatea de management se asigură că acesta poate fi reziliat din inițiativa autorității de management, cu recuperarea finanțării acordate deja, în situația în care:

- proiectul nu obține aprobarea Comisiei Europene;
- Comisia Europeană solicită modificarea proiectului și beneficiarul refuză să semneze, la solicitarea autorității de management și în termenul impus, un act adițional de modificare a Contractului de Finanțare în vederea operării modificărilor solicitate.

5.2.2 Activități eligibile

Pentru acțiunile sprijinite prin prezentul ghid mai sus menționate se pot finanța următoarele activități eligibile orientative, fără a fi însă limitative:

- Construcția/modernizarea captărilor din surse de apă în vederea potabilizării;
- Construcția/reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile;
- Reabilitarea/construcția de rezervoare și stații de pompare/repompare apă;
- Extinderea/reabilitarea aducțiunilor, rețelelor de distribuție și a facilităților de colectare/pompare a apei uzate menajere, inclusiv construcții/facilități conexe;
- Construcția/reabilitarea stațiilor de epurare a apelor uzate;
- Construcția/reabilitarea colectorilor de apă uzată;
- Construcția/reabilitarea facilităților de epurare a nămolurilor;
- Construirea unor instalații adecvate de tratare/eliminare a nămolului rezultat din stațiile de epurare;
- Contorizare, echipament de laborator, echipamente de detectare a pierderilor-sisteme SCADA, înființare/extindere sisteme de sectorizare rețele de distribuție, înființare/extindere sisteme de telegestiune, echipamente întreținere rețea canalizare, etc.;
- Asistență pentru managementul proiectelor, publicitate (inclusiv conștientizarea publicului), supervizarea lucrărilor etc.

În scopul asigurării unei identități vizuale armonioase și pentru respectarea unitară a regulilor privind vizibilitatea, Beneficiarii vor trebui să aplice cel puțin măsurile minime obligatorii din cadrul Ghidului de identitate vizuală, vizibilitate, transparență și comunicare în perioada de programare 2021-2027 (care poate fi accesat la adresa https://www.fonduri-ue.ro/images/files/documente-relevante/2022/Ghid_de_identitate_vizuala_v5.docx). Activitățile de comunicare vor fi adaptate din punct de vedere al valorii, frecvenței și complexității, în funcție de specificitatea proiectului gestionat de beneficiar.

5.2.3. Activitatea de bază

Activitatea de bază este reprezentată de construcția/modernizarea elementelor de infrastructură de apă/apă uzată. A se vedea [secțiunea 5.2.2 la prezentul ghid](#).

5.2.4 Activități ne-eligibile

Categoriile de activități ne-eligibile sunt cele care contribuie la realizarea obiectivelor de investiție aferente proiectului, dar care:

- i. nu îndeplinesc condițiile de eligibilitate și conformitate a activităților în corelare cu prevederile prezentului ghid,
- ii. nu se încadrează în activitățile eligibile specifice fondului din care este cofinanțat PDD (FEDR și FC), respectiv prezentului apelul de proiecte,
- iii. nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate cu privire la apelul de proiecte

Atragem atenția asupra faptului că solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru bugetul sau, după caz, durata maximă de implementare a proiectului.

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

Cheltuielile sunt eligibile pentru o contribuție din fonduri dacă au fost suportate de beneficiar și plătite în cadrul implementării proiectului, între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029.

Solicitantul trebuie să aibă în vedere faptul că eligibilitatea unei activități nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activități.

Având în vedere complementaritatea cu alte programe de finanțare, se va avea în vedere evitarea dublei finanțări.

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- să respecte prevederile art. 63 și, după caz, ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare;
- să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3, precum și formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 și 4, precum și a formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- să fie în conformitate cu prevederile programului;
- să fie în conformitate cu prevederile contractului/deciziei de finanțare;
- să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;
- să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5.(2) din HG 873/2022.

Activitățile și cheltuielile asociate pot contribui la îndeplinirea condițiilor asociate codurilor de intervenție conform metodologiei din [anexa 10](#) la prezentul ghid. Atragem atenția asupra necesității raportării adecvate a cheltuielilor pe codurile respective pentru asigurarea contribuției proiectului la obiectivele programului privind schimbările climatice.

Atenție

Proiectul va prezenta pistă de audit detaliată și completă a cheltuielilor pe fiecare etapă în parte, pentru a se asigura că aceleași cheltuieli nu sunt declarate de două ori

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

Conform listei indicative **din secțiunea 2.3** la prezentul ghid mecanismul de plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, precum și normele de aplicare aprobate prin HG 829/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru mai multe detalii a se vedea **capitolul 12 din prezentul ghid**, precum și forma de contract prezentată în **Anexa 4**.

5.3.2 Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile

Categoriile de cheltuieli eligibile aferente apelului de proiecte ce se lansează prin prezentul ghid sunt detaliate în **anexa 5**. De asemenea, plafoanele pentru categoriile de cheltuieli eligibile sunt stabilite în anexa menționată și vă rugăm să le aveți în vedere în stabilirea bugetului cererii de finanțare.

5.3.3 Categorii de cheltuieli ne-eligibile

Următoarele costuri nu sunt eligibile:

- dobânzi pentru împrumuturi, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru rata dobânzii sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare
- achiziționarea de terenuri cu o valoare mai mare de 10 % din cheltuielile totale eligibile ale operațiunii în cauză
- taxa pe valoarea adăugată („TVA”)
- costurile cu pregătirea proiectelor nu sunt eligibile
- cheltuieli aferente contribuției în natură
- cheltuieli cu amortizarea
- cheltuieli cu achiziția imobilelor deja construite
- cheltuieli de leasing
- cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație
- cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport cheltuieli cu achiziția de echipamente second hand
- cheltuieli generale de administrație
- cheltuieli cu amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj

5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Nu se aplică.

5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare
Nu se aplică.

5.3.6 Finanțare nelegată de costuri
Nu se aplică.

5.4. Valoarea minimă și maximă nerambursabilă a unui proiect

Valoarea proiectelor va fi determinată de valoarea etapei a IIa.

5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Pentru aceste proiecte valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect este de 94 % din valoarea cheltuielilor eligibile. OR au obligația de a asigura 6% contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului ca alternativă la metoda de calculare a venitului net actualizat, similar ca și pentru perioada 2014-2020.

Finanțarea nerambursabilă acordată de AMPDD se poate ajusta pe parcursul implementării proiectului, în sensul diminuării acesteia, în funcție de valoarea totală autorizată în cadrul contractului de finanțare.

5.6 Durata proiectului

Solicitantul are obligația de a stabili termene realiste pentru realizarea activităților, respectiv până la maxim 31 decembrie 2029.

5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului
Nu se aplică.

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Nu se aplică.

7. COMPLETAREA CERERILOR DE FINANȚARE

Pentru proiectele depuse în cadrul prezentului apel se va completa modelul de cerere de finanțare din **anexa 2 la prezentul ghid**.

Pentru unele din anexele la cererea de finanțare, acest ghid conține modele standard (ex. declarația de eligibilitate și angajament) sau anexe/modele recomandate/orientative.

Celelalte documente vor fi scanate, salvate în format pdf, semnate digital și încărcate în sistemul informatic MySMIS2014, la completarea cererii de finanțare sau la contractare în conformitate cu cele menționate în cadrul prezentului capitol.

Declarațiile în nume propriu solicitate a fi anexate la cererea de finanțare vor fi semnate numai de către reprezentantul legal al solicitantului cu semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Documentele încărcate în aplicația MySMIS2014, ca parte integrantă a cererii de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete.

De asemenea, unele anexe sunt solicitate la momentul depunerii cererii de finanțare, în mod obligatoriu sau opțional ([secțiunea 7.4 la prezentul ghid](#)), iar altele în etapa contractuală ([secțiunea 7.6 la prezentul ghid](#)).

În cazul în care solicitantul consideră că poate explica o anumită situație și prin alte documente, acesta le poate anexa la cererea de finanțare, însă acest aspect nu presupune lipsa documentelor obligatorii solicitate.

Completarea Cererii de finanțare în mod clar și coerent va facilita procesul de evaluare. În acest scop, este necesar ca solicitantul să furnizeze informațiile într-o manieră concisă, dar completă, să prezinte date relevante pentru înțelegerea proiectului, acțiunile concrete propuse în proiect, indicând clar legătura cu obiectivele și scopul proiectului, să cuantifice pe cât posibil rezultatele, beneficiile și costurile proiectului, să prezinte un calendar realist de implementare etc.

7.1. Completarea formularului cererii

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare în MySMIS2014 cu toate informațiile necesare și de a anexa toate documentele justificative, documentele-suport și anexele prevăzute în prezentul ghid, necesare pentru etapa de evaluare tehnico- financiară a proiectului, fiind responsabil pentru lipsa unora din aceste informații, documente sau anexe care poate conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare în orice etapă de evaluare, selecție și contractare. Documentele-suport și anexele se vor transmite în formatul care respectă cerințele de formă și conținut prevăzute în legislația națională și europeană, în situația în care pentru aceste documente este reglementat un format sau conținut standard.

Cererea de finanțare MySMIS2014 va respecta modelul anexat care reprezintă [Anexa 2A la prezentul ghid](#). Cererea de finanțare MYSMIS2021/SMIS2021+ este prezentată cu titlu informativ în [Anexa 2B la prezentul ghid](#) și se va avea în vedere la momentul operaționalizării MYSMIS2021/SMIS2021+ pentru completarea și transmiterea cererii de finanțare în acest sistem informatic, informațiile și documentele aferente fluxurilor derulate prin sistemul informatic MySMIS2014 urmând a fi transferate de autoritatea de management, cu sprijinul unității de coordonare SMIS și solicitanților. Aceasta respectă modelul-cadru aprobat prin Ordinul MIPE nr. 1777/2023 pentru aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii cadru pentru documentele prevăzute la art. 4. alin (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art 7 alin. (1). Art. 17 alin. (2) din OUG 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021—2027.

În acest sens, cererea de finanțare detaliază informațiile generale privind solicitantul, scopul și obiectivele proiectului, încadrarea proiectului în obiectivul priorității și a obiectivului specific, activitățile proiectului și a cheltuielilor aferente și nu în ultimul rând, impactul asupra grupurilor țintă și sustenabilitatea proiectului. Astfel, în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute de prezentul ghid și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2014.

La transmiterea cererii de finanțare în SMIS2014 solicitantul, prin declarația de eligibilitate și angajament confirmă îndeplinirea condițiilor de eligibilitate și a cerințelor de conformitate administrativă. Formatul și structura-cadru a declarației reprezintă [Anexa 2.1 la prezentul ghid](#).

Declarația de eligibilitate și angajament completată de solicitant se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia.

7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererile de finanțare trebuie să fie tehno-redactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare completate de mână sau redactate în altă limbă.

Completarea cererii de finanțare într-un mod clar și coerent va înlesni procesul de evaluare a acestora.

7.3 Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Completarea bugetului cererii de finanțare se va face conform prevederilor prezentului ghid, inclusiv a anexelor la acesta.

Corectitudinea, coerența documentelor și informațiilor financiare, precum și justificarea acestora este esențială în procesul de evaluare și selecție.

Atenție!

Bugetul proiectului este cuprins în cererea de finanțare și are conținutul minim prezentat în **anexa nr. 2.7 la prezentul ghid**. Bugetul cererii de finanțare va fi corelat cu informațiile cuprinse în cadrul SF/devizelor, precum și cu planul de achiziții (pentru corelarea informațiilor a se vedea **anexa 5 la prezentul ghid**). Devizele sunt întocmite în conformitate cu prevederile legale aplicabile.

Se va lua în calcul contribuția proprie a solicitantului la realizarea proiectului, care reprezintă diferența dintre valoarea totală a proiectului și valoarea finanțării nerambursabile/rambursabile acordate.

7.4. Anexele și documente obligatorii la depunerea cererii

La depunerea cererii de finanțare se vor anexa doar documentele justificative, documente suport și anexele obligatorii specificate în cadrul prezentei secțiuni.

Documente solicitate la depunerea cererii de finanțare în cadrul aplicației MySMIS2014

1. Mandatul special/ împuternicirea specială pentru semnarea (digitală) a certificării aplicației și transmiterea cererii de finanțare prin MySMIS.

Mandatul special/ împuternicire specială pentru semnarea (digitală) a anumitor documente din cererea de finanțare (dacă este cazul). Persoana împuternicită nu poate semna declarațiile date în nume propriu de către reprezentantul legal al solicitantului.

2. Documentele statutare ale solicitantului (ultima versiune consolidată) pentru ADI și OR, inclusiv contractul de delegare în vigoare, dacă au fost modificate de la data semnării contractului de finanțare POIM. În cazul în care nu au existat modificări se va transmite o declarație pe proprie răspundere din partea ADI și OR.
3. Cerere etapizată – format proiect major (transmisă la COM/AM) prin care a fost solicitată etapizarea proiectului finanțat din POIM 2014-2020
4. Contractele de achiziție publică pentru care nu au fost solicitate cereri de plată din cadrul POIM
5. Decizia comisiei pentru etapa I sau decizia de modificare a deciziei de finanțare inițiale aprobate prin POIM, dacă există sau notificarea de admisibilitate de la CE/act adițional (după caz)

6. Hotărârea privind aprobarea cofinanțării proiectului – etapa a II (cheltuieli eligibile și neeligibile și eventuale cheltuieli neprevăzute)
7. Declarația de angajament și declarația de eligibilitate actualizate incluse într-o singură declarație de eligibilitate și angajament – Anexa 2.1.
8. Lista de verificare DNSH – Anexa 2.6
9. Raport pentru privind imunizarea la schimbările climatice (pentru proiectele etapizate conform regulamentului art. 118 din 1060/2021) – conform Anexei 6
10. Adresa ARA – pentru demonstrarea participării OR la sistemul de benchmarking cel puțin în anul calendaristic anterior depunerii cererii de finanțare
11. Dovada depunerii planului de afaceri la ANRSC - pentru demonstrarea faptului ca OR Implementează măsuri de reducere a pierderilor, de management al activelor și de eficientizare la nivelul său în conformitate cu planul de afaceri și de investiții/investiții în derulare depus/avizat de ANRSC în baza Ordinului președintelui ANRSC nr. 230/2022
12. Bugetul proiectului (Anexa 2.7) și bugetul proiectului pe ani de implementare – Anexa 2.7.A
13. Lista aglomerărilor asociate proiectului (pentru proiectele etapizate conform regulamentului art. 118 din 1060/2021)
14. Consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal
15. Declarație privind eligibilitatea TVA, dacă este cazul
16. Declarație privind modificările survenite – Anexa 2.9
17. Plan de acțiune privind măsurile necesare pentru monitorizarea noilor parametrii prevăzuți în directivă de apă potabilă
18. Decizie de modificare/înființare UIP, dacă este cazul.
19. Document privind încadrarea pe codurile de eficiență, conform **Anexei 10**
20. Alte documente explicative necesare pentru susținerea anumitor elemente din proiect care au suferit modificări/actualizări (de exemplu analiza cost beneficiu/soluția tehnică).
21. Lista de verificare preliminară a documentelor **Anexa 3.1**

7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Pentru depunerea cererilor de finanțare prin platforma MYSMIS2014, în conformitate cu prevederile prezentului ghid, solicitantul va utiliza contul de front office în cadrul aplicației respective.

Cererile de finanțare vor fi completate în conformitate cu instrucțiunile menționate în **Anexa 2A la prezentul ghid** și vor avea anexate toate documentele obligatorii solicitate la depunerea cererii de finanțare. De asemenea, a se vedea prevederile prezentului capitol cu privire la completarea cererii de finanțare.

Conformarea cu toate cerințele specifice formulate în ghidul solicitantului va avea în vedere următoarele aspecte:

- ✓ existența și forma cererii de finanțare și a anexelor,
- ✓ încărcarea corespunzătoare a documentelor solicitate prin ghidul solicitantului, respectarea formei și conținutului acestora, inclusiv asigurarea asumării corespunzătoare și a valabilității documentelor.
- ✓ Alte aspecte administrative trebuie să fie conforme cu prevederile din Ghidul solicitantului

Atenție!

Pentru depunerea cererilor de finanțare prin platforma MYSMIS2021/SMIS2021+, în conformitate cu prevederile prezentului ghid, solicitantul va avea în vedere crearea unui cont de front office în cadrul aplicației respective. În acest sens, La operaționalizarea sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, AM va transmite instrucțiuni cu privire la modalitatea de transfer a informațiilor și documentelor între cele două sisteme.

Cererile de finanțare vor fi completate în conformitate cu instrucțiunile menționate în **Anexa 2B** la prezentul ghid. De asemenea, a se vedea prevederile prezentului capitol cu privire la completarea cererii de finanțare.

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

Se solicită transmiterea în etapa de semnare a contractului de finanțare, în termenul maxim prevăzut de prezentul ghid, a următoarelor documente:

1. Documentele de proprietate, respectiv documentele care dovedesc drepturile reale principale, după caz, asupra bunurilor imobile, în condițiile prevăzute de prezentul ghid.

Acolo unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu se va prezenta acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil și a Legii nr. 241/2006.

Documentele anterior menționate trebuie depuse până la data semnării contractului de finanțare ori în termenul de maximum 1 an de la semnarea contractului, sub condiție rezolutorie.

2. Planul de informare și publicitate
3. Planul de monitorizare al proiectului
4. Graficul de rambursare/plăți
5. Certificate de atestare fiscală, referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat (în termenul de valabilitate)

Solicitantul trebuie să fi achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

6. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului (Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate, conform prevederilor OG nr. 39/2015 privind cazierul fiscal)
7. Certificat de cazier judiciar al reprezentantului legal al solicitantului, conform Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare
8. Actul de împuternicire pentru semnare contract de finanțare (este obligatoriu doar în cazul împuternicirii)

Solicitanții care, în etapa de semnare a contractului, până la termenul stabilit de prin prezentul ghid, după caz, nu fac dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și conformitate conform declarației de eligibilitate și angajament prezentate în etapa de depunere a cererii de finanțare, sunt declarați respinși, iar contractul de finanțare nu este semnat, conform criteriului specific menționat în **capitolul 5** la prezentul ghid.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

În situația renunțării la solicitarea finanțării, solicitantul va trebui să completeze, semneze o cerere pe care o va transmite prin SMIS. Renunțarea la cererea de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal/persoana împuternicită al/a solicitantului în mod expres prin mandat special/împuternicire specială.

Procedura de renunțare la cererea de finanțare depusă, anterior menționată, se aplică pentru toate etapele procesului de evaluare, selecție și contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

Având în vedere că prin apelul de proiecte lansat în cadrul prezentului ghid se finanțează proiecte pe baza unei liste de proiecte etapizate identificate în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare, apelul de

proiecte fiind necompetitiv, acestea parcurg doar proces de verificare administrativă și eligibilitate și compatibilizare cu PDD.

Apelul este adresat exclusiv solicitanților la finanțare identificați anterior și predefiniți în cadrul prezentului ghid.

Atenție!

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestuia, procesul de verificare administrativă și eligibilitate și compatibilizare cu PDD poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Principalele etape ale procesului pe care îl parcurge cererea de finanțare de la depunere și până la contractare sunt:

- ✓ Conformitate administrativă și eligibilitate – verificare administrativă, eligibilitate
- ✓ Compatibilizare cu prevederile PDD 2021 – 2027
- ✓ Contractare

În cadrul etapelor de verificare administrativă și eligibilitate, compatibilizare cu PDD și contractare se pot solicita clarificări în condițiile prevăzute de prezentul ghid.

Dacă solicitantul finanțării nu răspunde la clarificări, AM are dreptul de a respinge cererea de finanțare depusă în cadrul prezentului apel.

8.2. Conformitate administrativă și eligibilitate

Odată cu depunerea cererii de finanțare solicitantul va completa declarația de eligibilitate și angajament.

Ulterior etapei de depunere a cererii de finanțare se desfășoară etapa de conformitate administrativă în care AM va realiza o verificare a documentelor anexate la cerere, din perspectiva existenței documentelor/informațiilor necesare.

După verificarea anterior menționată, se va informa solicitantul cu privire la trecerea proiectului în etapa următoare, prin emiterea automată a unei notificări.

Lista de verificare preliminară a documentelor anexate la cererea de finanțare reprezintă **Anexa 3**, secțiunea 3.1. Aceasta listă are caracter informativ doar pentru ca solicitanții la finanțare să verifice documentele încărcate în MySMIS2014.

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu se aplica.

8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Ulterior etapei de verificare a conformității administrative și eligibilității, se demarează etapa de compatibilizare cu prevederile PDD, având în vedere că aceste proiecte au fost evaluate în POIM (**Anexa 3, secțiunea 3.2 la prezentul ghid**).

8.4.1 Criteriile de evaluare tehnică și financiară (compatibilizare cu prevederile PDD 2021 – 2027):

1. Compatibilizarea proiectului cu prevederile PDD
2. Principiul a nu prejudicia semnificativ (DNSH)
3. Imunizarea la schimbările climatice

Pentru proiectele etapizate în conformitate cu prevederile art. 118 conform Regulamentului 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare, criteriile vor fi axate doar pe conformare cu cerințele regulamentului menționat, punându-se accent pe:

- Contribuția etapei 2 la obiectivele specifice PDD;
- Justificarea faptului că proiectul prezintă cel mai bun raport între cuantumul sprijinului, activitățile desfășurate și îndeplinirea obiectivelor;
- Încadrarea activităților/cheltuielilor pe codurile aferente tipurilor de intervenție conform metodologiei din anexa 10 la prezentul ghid;
- Raport privind imunizarea la schimbările climatice;
- Principiul a nu prejudicia semnificativ (DNSH).

Pentru proiectele etapizate în conformitate cu prevederile art 118a conform Regulamentului 1060/2021, cu modificările și completările ulterioare, criteriile de evaluare vor fi axate pe :

- Contribuția etapei 2 la obiectivele specifice PDD;
- Încadrarea activităților/cheltuielilor pe codurile aferente tipurilor de intervenție conform metodologiei din anexa 10 la prezentul ghid;
- Principiul a nu prejudicia semnificativ (DNSH).

Pentru detalierea acestor criterii va rugăm să consultați **Anexa 3 la prezentul ghid**.

8.5 Aplicarea pragului de calitate

Nu se aplică

8.6 Aplicarea pragului de excelență

Nu se aplică.

8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatele evaluării se comunică solicitantului, electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2014. A se vedea **secțiunea 8.4 din prezentul ghid**.

8.8. Contestații

Rezultatele etapelor procesului de verificare administrativă și eligibilitate, compatibilizare cu prevederile PDD și contractare sunt aduse la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2014. În cazul în care solicitantul este nemulțumit de rezultatul aferent oricărei etape poate formula contestație pe cale administrativă în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data comunicării acestuia prin intermediul sistemului informatic MySMIS2014.

Contestația se transmite/depune de către reprezentantul legal al solicitantului sau persoana împuternicită expres în acest sens.

Contestația trebuie să cuprindă, cel puțin următoarele elemente:

- datele de identificare ale solicitantului: denumirea, sediul, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și ale cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS- datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- obiectul contestației
- criteriul/criteriile contestat(e) (acolo unde este cazul);
- motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- semnătura reprezentantului legal/împuternicit al solicitantului;

Pentru soluționarea contestațiilor este numit, prin decizie a conducătorului autorității de management, comitetul de soluționare a contestațiilor care poate solicita informații și documente necesare pentru soluționarea contestației, cu respectarea principiilor tratamentului egal și nediscriminării. Atribuțiile și responsabilitățile comitetului de soluționare a contestațiilor sunt stabilite prin decizie a conducătorului autorității de management.

Comitetul de soluționare a contestațiilor soluționează contestația în termen de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării acesteia și emite o decizie motivată, care se comunică solicitantului prin grija autorității de management, electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2014.

Decizia Comitetului de soluționare a contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AMPDD o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. Împotriva soluției stabilite prin decizie de către Comitetul de soluționare a contestațiilor solicitantul se poate adresa instanței de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal și/sau a persoanei împuternicite expres de către acesta. Contestațiile transmise de alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse, nefiind transmise de reprezentantul legal al solicitantului și/sau persoana împuternicită expres în acest sens.

În cazul admiterii contestației ca rezultat al reevaluării, autoritatea de management procedează la inițierea etapei de semnare contractului de finanțare, având în vedere considerentele deciziei de soluționare a contestației. În cazul admiterii contestației ca rezultat al reverificării modului de îndeplinire a condițiilor de eligibilitate, în urma etapei de contractare, autoritatea de management procedează semnarea contractului de finanțare, având în vedere considerentele deciziei de soluționare a contestației.

8.9 Contractarea proiectelor

După finalizarea procesului de verificare administrativă și eligibilitate și compatibilizare cu prevederile PDD, pentru proiectele care au îndeplinit condițiile, AM redactează nota de aprobare a proiectului și contractul de finanțare și transmite solicitantului contractul, în vederea semnării de către reprezentantul legal al beneficiarului și ADI/împuternicitul acestuia, după caz.

Atenție!

Contractele de finanțare reprezintă contracte de adeziune, cu clauze prestabilite ce nu pot face obiectul negocierilor dintre părți.

8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

Nu se aplică.

8.9.2 Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării, autoritatea de management emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării. Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobarea a finanțării AM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

Solicitantul va încărca în MySMIS2014 documentele solicitate.

Solicitantul se obligă ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și în vigoare la data depunerii acestora, în caz contrar neputându-se încheia contractul. Numai după ce se constată îndeplinirea tuturor condițiilor solicitate descrise mai sus poate fi demarată procedura de încheiere a Contractului de finanțare.

În situația în care la data semnării contractului de finanțare nu s-a primit Decizia de modificare a deciziei inițial de la Comisia Europeană, contractul de finanțare se încheie sub condiție rezolutorie. În acest sens, se vor include clauze prin care autoritatea de management se asigură că acesta poate fi reziliat din inițiativa autorității de management, cu recuperarea finanțării acordate deja, în situația în care:

- ✓ proiectul nu obține aprobarea Comisiei Europene;
- ✓ Comisia Europeană solicită modificarea proiectului și beneficiarul refuză să semneze, la solicitarea autorității de management și în termenul impus, un act adițional de modificare a Contractului de Finanțare în vederea operării modificărilor solicitate.

Pentru proiectele respinse Autoritatea de management emite decizia de respingere a finanțării din PDD, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute de prezentul ghid:

- ✓ documentația solicitată nu este transmisă în termenul solicitat ori este incompletă în raport cu cerințele Ghidului sau nu se mai află în perioada de valabilitate;
- ✓ se constată modificarea formei inițiale a contractului transmis de către autoritatea de management și/sau nerespectarea termenului limită de returnare a contractului semnat.

În cazul proiectelor respinse, AM va comunica solicitantului motivele respingerii cererii de finanțare, existând posibilitatea ca solicitantul să retransmită propunerea de proiect revizuită.

Atenție!

Împotriva deciziei de respingere a finanțării din cadrul etapei de încheiere a contractului de finanțare, solicitantul poate formula contestație pe cale administrativă, la AM în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2014, în condițiile menționate [în secțiunea 8.8 la prezentul ghid](#).

8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare a proiectului

Planul de monitorizare a proiectului este parte integrantă a contractului de finanțare și cuprinde indicatorii stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează atingerea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea de finanțare și asumați în contractul de finanțare.

Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază/de referință ale acestora, dacă există. Acesta se va transmite odată cu documentele solicitate aferente etapei de contractare și va avea formatul din **Anexa 2.8 la prezentul ghid**.

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, autoritatea de management verifică și validează Planul de monitorizare a proiectului.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare

Finanțarea nerambursabilă acordată este stabilită în termenii și condițiile contractului de finanțare. Beneficiarul are obligația și responsabilitatea să asigure managementul și implementarea proiectului în concordanță cu prevederile **Anexei 4 la prezentul document**, ale legislației europene și naționale, aplicabile.

Contractul de finanțare va fi semnat de către reprezentul AM și reprezentantul legal al solicitantului, ADI/împuternicit, contractul de finanțare intrând în vigoare la data semnării ultimei părți semnate.

Solicitantului îi va fi transmis CF în vederea semnării de către reprezentantul legal al beneficiarului și ADI, după caz. Transmiterea către solicitant se va face cu asigurarea unui mijloc de probă a primirii contractului.

Solicitantul are obligația de a semna contractul și de a returna în termenul solicitat de AM (5 zile de la data primirii documentului) contrul de finanțare însoțit, eventual, de orice alt document solicitat prin contract. În cazul în care solicitantul nu respectă termenul de semnare a CF și returnare la AM, AM își rezervă dreptul de a respinge finanțarea CF.

Beneficiarul trebuie să păstreze și să pună la dispoziția organismelor abilitate inventarul asupra activelor dobândite prin finanțarea din instrumente structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a PDD.

Atenție!

Pentru semnarea contractului de finanțare de către o persoană împuternicită este necesară o împuternicire expresă în acest sens.

Prin semnarea contractului de finanțare, beneficiarul se obligă să implementeze proiectul pe propria răspundere în conformitate cu prevederile contractului de finanțare (inclusiv anexele acestuia) și ale legislației comunitare și naționale în vigoare. Beneficiarul va fi singurul răspunzător în fața AMPDD/MIPE pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin contractul de finanțare, pentru implementarea proiectului și pentru realizarea activităților, indicatorilor și obiectivelor acestuia, a indicatorilor de etapă prevăzute în cererea de finanțare.

În acest sens, beneficiarul are obligația de a respecta calendarul activităților și achizițiilor publice, prevăzute în cererea de finanțare, precum și de a asigura un management eficient al proiectului prin asigurarea resurselor umane și materiale necesare implementării acestuia.

Beneficiarul are obligația să asigure resursele necesare desfășurării activităților proiectului, precum și să plătească sumele necesare asigurării cofinanțării eligibile și a finanțării cheltuielilor neeligibile în vederea implementării proiectului.

Beneficiarul își asumă integral răspunderea pentru prejudiciile cauzate terților din culpa sa, pe durata contractului. MIPE/AMPDD vor fi degrevate de orice responsabilitate pentru prejudiciile cauzate terților de către beneficiar, ca urmare a executării contract de finanțare.

Beneficiarul are obligația de a asigura funcționarea tuturor bunurilor, echipamentelor achiziționate în cadrul contractului de finanțare semnat, la locul de desfășurare a proiectului și exclusiv în scopul pentru care au fost achiziționate, pe perioada de minim 5 ani de la finalizarea implementării proiectului.

Prin contractul de finanțare, beneficiarul își exprimă acordul cu privire la prelucrarea, stocarea și arhivarea datelor obținute pe parcursul desfășurării contractului de finanțare, în vederea utilizării, pe toată durata, precum și după încetarea acestuia, în scopul verificării modului de implementare și/sau a respectării clauzelor contractuale și a legislației naționale și europene.

9 ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

În conformitate cu prevederile art. 70 Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției din prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.

Solicitantul la finanțare are obligația ca pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, să evite situațiile de natura celor încadrate în categoria conflictelor de interese și incompatibilităților în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1)7, art. 13 alin. (1)8 și art. 16 alin. (1)9 din O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare sau orice situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului.

Solicitantul va realiza toate demersurile necesare ca pe perioada de valabilitate a contractului să ia toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform art. 61 din Regulamentul nr. 2018/1046 și capitolului 2, secțiunea 2, din OUG nr. 66/2011 precum și în conformitate cu alte reglementări naționale și europene în vigoare. De asemenea, părțile din categoria subiecților de drept public au obligația de a urmări respectarea prevederilor Legii nr. 161/2003, în materia conflictului de interese și a incompatibilităților.

Pe parcursul implementării proiectului, în calitate de autoritate contractantă, beneficiarii au obligația de a respecta aplicarea prevederilor referitoare la conflictele de interese prevăzute de legislația în materia achizițiilor publice și de a respecta aplicarea prevederilor referitoare la conflictul de interese prevăzut în art. 14 și art. 15 din OUG nr. 66/2011, precum și celelalte prevederi legale aplicabile.

10 ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

---

⁷ „(1) Persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare nu pot fi solicitanți și/sau nu pot acorda servicii de consultanță unui solicitant.”

⁸ „(1) Beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat nu au dreptul de a angaja persoane fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanțare în cadrul procedurii de selecție pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare”.

⁹ „(1) Dispozițiile prezentei secțiuni se completează corespunzător cu prevederile legislației naționale referitoare la conflictul de interese.”

MIPE/AM ca autoritate responsabilă cu gestionarea fondurilor europene exercită atribuții și responsabilități prin politica de prelucrare a datelor cu caracter personal aplicabilă aplicațiilor SMIS 2014/SMIS2021/MySMIS2021+ și stabilește și implementează măsurile necesare în vederea informării persoanelor vizate asupra operațiunilor de prelucrare, precum și modul de exercitare a drepturilor persoanelor vizate, în concordanță cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, cu modificările ulterioare.

Colectarea, prelucrarea și stocarea/arhivarea datelor cu caracter personal se va realiza în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016, precum și cu respectarea legislației naționale în materie, în scopul realizării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și monitorizare a proiectului, realizării obiectivelor acestuia, precum și în scop statistic.

Datele cu caracter personal, așa cum sunt clasificate în Regulamentul nr. 679/2016, vor fi prelucrate în acord cu legislația aplicabilă procesului de evaluare, selecție și contractare, precum și cea aferentă procesului de implementare, monitorizare, asigurare a durabilității investiției, în scopul și temeiul legal pentru care s-a încheiat prezentul contract de finanțare.

Solicitantul are obligația întocmirii evidențelor asupra consimțământului persoanelor care fac parte din grupul țintă al proiectului, pentru activitățile ce decurg din procesul de evaluare, selecție, contractare și implementare a activităților proiectului în vederea îndeplinirii obiectivelor proiectului.

Transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS reprezintă un acord ferm în ceea ce privește gestionarea și prelucrarea datelor cu caracter personal primite în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale, în conformitate cu Regulamentul nr. (UE) 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE și Legea nr.190/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Datele cu caracter personal ale grupului țintă și, după caz, ale beneficiarilor finali ai proiectului, ale resurselor umane din cadrul proiectului și ale subcontractorilor nu pot fi prelucrate și publicate, pentru informarea publicului, decât cu informarea prealabilă a acestora asupra scopului prelucrării sau publicării și obținerea consimțământului acestora, în condițiile legii.

Datele cu caracter personal prelucrate prin intermediul aplicațiilor SMIS2021/MySMIS2021 sunt stocate pentru o perioadă de 5 ani începând cu data de 31 decembrie a anului în care a fost efectuată ultima plată de către autoritatea de management către beneficiar, în conformitate cu prevederile art. 82 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare.

11 ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPORTELE DE PROGRES

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta/aceasta având la baza Planul de monitorizare a proiectului, parte integrantă a contractului de finanțare.

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează raportul de progres și raportul de vizită, care se regăsesc în **Anexele 7 și 8 la prezentul ghid.**

Procesul de monitorizare a proiectelor se realizează prin:

- a. verificarea rapoartelor de progres disponibile în aplicația informatică MySMIS2014 și a documentelor justificative în scopul urmării progresului proiectelor și stadiului îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, al respectării planului de monitorizare a proiectului și al realizării indicatorilor de etapă din plan;
- b. vizite de monitorizare care pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și postimplementare, pe perioada în care beneficiarul are obligația de a asigura caracterul durabil al investiției;
- c. urmărirea și validarea îndeplinirii indicatorilor de etapă din planul de monitorizare a proiectului și pe baza documentelor justificative, inclusiv a informațiilor și documentelor care însoțesc raportul de progres și a constatărilor în urma vizitelor de monitorizare;
- d. analizarea stadiului implementării proiectelor în vederea modificării, suspendării, rezilierii, rezoluțiunii contractului de finanțare conform prevederilor contractuale.

AM poate aplica măsuri consolidate de monitorizare și poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țințelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul/decizia de finanțare.

11.1 Rapoartele de progres

Beneficiarul trebuie să transmită rapoartele de progres, completate în formatul standard solicitat, prin care se vor raporta activitățile desfășurate în perioada de raportare, stadiul realizării indicatorilor, rezultatele parțiale/finale obținute la momentul raportării, a indicatorilor de etapă etc.

La fiecare raport de progres, beneficiarul va trebui să descrie modul în care proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, al dezvoltării durabile, precum și alte teme orizontale aplicabile.

AM monitorizează îndeplinirea indicatorilor stabiliți prin cererea de finanțare pentru măsurarea atingerii rezultatelor și obiectivelor proiectului. Monitorizarea progresului implementării proiectului se realizează prin verificarea rapoartelor de progres și a cererilor de rambursare transmise de către beneficiari și prin realizarea de vizite la fața locului. Verificarea pe teren se realizează de către AM care va efectua verificări la fața locului prin sondaj, pe baza unei analize de risc.

AM și/sau alte structuri care reprezintă MIPE, cu atribuții de control / verificare / audit a finanțărilor nerambursabile din fondurile structurale pot efectua misiuni de control pe perioada de implementare a proiectului, cât și pe întreaga durată a contractului de finanțare.

11.2 Vizitele de monitorizare

Raportul de vizită se elaborează de autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuate la fața locului.

Neîndeplinirea indicatorilor proiectului, precum și nerespectarea legislației privind atribuirea contractelor de servicii, furnizare, execuție de lucrări necesare pentru implementarea proiectului sau a oricăror acte normative de modificare, completare sau înlocuire a acestuia conduce la neeligibilitatea cheltuielilor astfel efectuate și/sau aplicarea de corecții/rețineri financiare conform legislației în vigoare.

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că, dacă până la finalizarea perioadei de durabilitate intervin modificări de natură să afecteze obiectivul proiectului sau modificări care afectează condițiile de eligibilitate prevăzute pentru obținerea finanțării, proiectul poate fi declarat neeligibil, caz în care finanțarea nerambursabilă se va sista, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale.

În cazul rezilierii, recuperarea sumelor plătite deja beneficiarului se va face în condițiile OUG 66/2011 cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarul are obligația să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice care au legătură directă cu proiectul, și să pună la dispoziție documentele solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a Proiectului, pe suport hârtie sau în format electronic. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât, să permită verificarea lor. Beneficiarul este obligat să informeze asupra locului arhivării documentelor și să asigure accesul neîngrădit la acestea. În plus, beneficiarul se va asigura că în contractele/acordurile încheiate cu terțe părți se prevede obligația acestora de a asigura disponibilitatea informațiilor și documentelor referitoare la proiect cu ocazia misiunilor de control desfășurate de AM sau de alte structuri cu competențe în controlul și recuperarea debitelor aferente fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora, după caz.

Beneficiarul are obligația îndosarierii și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente proiectului. Obligația poate fi îndeplinită și prin arhivarea electronică a tuturor documentelor aferente proiectului, potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată. Organizarea electronică a arhivei se va realiza la nivel de proiect sau pe categorii de documente, în funcție de specificul proiectelor, cu condiția ca documentele arhivate să fie ușor identificabile de către părțile interesate, inclusiv pentru organizarea misiunilor de audit/verificare/control. Toate documentele vor fi păstrate până la închiderea oficială a Programului sau până la expirarea perioadei de durabilitate a proiectului, oricare intervine ultima. Termenul minim de asigurare a disponibilității documentelor nu poate fi mai mic de 5 ani începând cu data de 31 decembrie a anului în care a fost efectuată ultima plată de către autoritatea de management către beneficiar.

Beneficiarul are obligația să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect solicitate de către AM sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor co-finanțate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligația de a asigura disponibilitatea și prezența personalului implicat în implementarea proiectului pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure posibilitatea verificării documentelor originale de către reprezentanții organismelor abilitate conform legii.

În cazul neregulilor constatate ulterior finalizării implementării proiectului, beneficiarul are obligația să restituie debitul constatat, precum și accesoriile acestuia, respectiv dobânzi, penalități de întârziere și alte penalități, precum și costurile bancare. În cazul nerespectării obligației de restituire a debitului, AM va sesiza organele competente în vederea declanșării executării. Recuperarea debitului ca urmare a neregulilor constatate, se realizează conform prevederilor legale în vigoare.

Atenție!

Departamentul pentru Luptă Antifraudă – DLAF asigură protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România. Departamentul are atribuții de control al fondurilor comunitare, fiind coordonatorul național al luptei antifraudă.

DLAF efectuează controale operative la fața locului, din oficiu ori în urma sesizărilor primite de la autoritățile cu competențe în gestionarea asistenței financiare comunitare, de la alte instituții publice, de la persoane fizice sau juridice, mass-media, OLAF, precum și celelalte State Membre.

Potrivit prevederilor legale în vigoare comiterea de infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene se pedepsește cu închisoare de până la 20 ani și interzicerea unor drepturi. Orice sesizare privind nereguli și/sau posibile fraude în acordarea sau utilizarea fondurilor comunitare poate fi adresată Departamentului pentru Luptă Antifraudă: www.antifrauda.gov.ro, antifraud@gov.ro,

Ca urmare a activității de monitorizare, pe durata contractului de finanțare părțile pot conveni la modificarea clauzelor și/sau anexelor acestuia, prin act adițional, încheiat în aceleași condiții ca și contractul. În acest sens, în cazul în care propunerea de modificare a contractului vine din partea beneficiarului, acesta are obligația de a o transmite însoțită de toate documentele justificative necesare.

Modificările contractuale legate de perioada de implementare nu pot depăși termenul maxim de 31 decembrie 2029. Prolungirea perioadei de implementare a proiectului nu se poate realiza în nici un caz după expirarea acesteia.

În cazul propunerilor de acte adiționale care au ca obiect reducerea valorii indicatorilor ce urmează a fi atinși prin proiect, valoarea totală eligibilă a Proiectului va fi redusă proporțional, cu excepția cazurilor temeinic justificate.

De asemenea, prevederile contractului de finanțare poate fi modificat de către MIPE/AM, unilateral, prin notificare adusă la cunoștința beneficiarului, sub sancțiunea inopozabilității, în următoarele situații:

- Modificări necesare determinate în principal de modificarea cadrului normativ aplicabil contractelor de finanțare, cu respectarea principiilor și regulilor PDD;
- în caz de dezangajare a fondurilor rămase neutilizate ca urmare a finalizării contractului/contractelor de achiziție din cadrul proiectului.

În plus, contractul de finanțare poate fi modificat de beneficiar prin notificare, atât cu aprobarea cât și fără aprobarea AM, în situațiile prevăzute în **Anexa 4 la prezentul ghid**.

Atenție!

Nu pot fi efectuate modificări asupra proiectului care să implice modificări ale criteriilor ce au stat la baza procesului de evaluare și selecție, decât în condițiile stricte ale contractului de finanțare.

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că, dacă pe perioada de durabilitate a investiției intervin modificări de natură să afecteze obiectivul proiectului sau modificări care afectează condițiile de eligibilitate prevăzute pentru cererea deschisă de proiect în cadrul căreia s-a obținut finanțarea nerambursabilă, proiectul poate fi declarat neeligibil, finanțarea nerambursabilă se va sista, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale!

11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Nu se aplică.

12 ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

Cheltuielile sunt considerate eligibile dacă sunt în conformitate cu: legislația națională și europeană aplicabilă, cu ghidurile solicitantului, să fie cuprinse în cererea de finanțare și să fie efectuate în termenii și condițiile contractului de finanțare.

De asemenea, cheltuielile sunt considerate eligibile numai dacă au fost efectuate cu respectarea legislației în vigoare privind achizițiile, conflictul de interese, evitarea dublei finanțări, neprejudicierea intereselor financiare ale UE și/sau bugetului de stat.

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile contractuale și/ sau, după caz, prevederile legale naționale și comunitare în domeniul achizițiilor. Beneficiarul răspunde de respectarea tuturor prevederilor în vigoare ale legislației în domeniul achizițiilor publice/sectoriale. În cazul în care se constată încălcarea prevederilor legale, cheltuiala aferentă plății bunurilor/serviciilor/lucrărilor astfel achiziționate vor fi considerate neeligibile și nu vor fi rambursate/plătite.

Beneficiarul este obligat să prevadă, în contractele de achiziție aferente activității de bază, clauze conform cărora contractorii constituie și mențin la zi jurnalele de șantier în conformitate cu prevederile HG nr. 1/2018 și altele asemenea și prin care sunt obligați să pună la dispoziția AM/OI, direct sau prin grija beneficiarului, prin sisteme informatice specifice, orice documente și/sau informații necesare pentru verificarea modului de implementare a contractului de achiziție.

Finanțarea va fi acordată, în baza cererilor de rambursare/plată, elaborate și transmise prin sistemul MYSMIS2014 în conformitate cu Graficul de depunere a cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor declarat și actualizat de beneficiar în sistemul MYSMIS2014.

Beneficiarul trebuie să țină o contabilitate analitică a proiectului, să țină registre exacte și periodice, precum și înregistrări contabile separate și transparente ale implementării proiectului. Beneficiarul trebuie să păstreze toate înregistrările/registrele timp de cinci ani de la data închiderii oficiale a programului.

12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare

Prefinanțarea reprezintă sumele transferate în urma încheierii contractului de finanțare, în tranșe, către beneficiari pentru cheltuielile necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, în condițiile prevăzute de OUG 133/2021, cu modificările și completările ulterioare și a normelor metodologice aferente, aprobate prin HG 829/2022.

Conform prevederilor contractului de finanțare se pot acorda prefinanțare în tranșe de maximum 10% din valoarea eligibilă a acestuia, fără depășirea valorii totale eligibile.

În cazul operatorilor regionali, definiți la art. 2 lit. h) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sumele reprezentând prefinanțarea se acordă cu condiția îndeplinirii cumulative a următoarelor cerințe:

- a) depunerea de către beneficiar a unei solicitări, conform contractului de finanțare;
- b) existența a cel puțin un contract de furnizare bunuri/prestare servicii/execuție lucrări, din planul de achiziție al proiectului, încheiat între beneficiar și un operator economic;
- c) respectarea calendarului/graficului pentru depunerea cererilor de rambursare aferente proiectului.

Cu excepția primei tranșe de prefinanțare următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor nejustificate din tranșa anterior acordată.

Prin excepție, sumele acordate ca prefinanțare operatorilor regionali se deduc prin aplicarea unui procent la valoarea cererilor de rambursare/plată transmise de aceștia, până la cererea de rambursare finală, conform prevederilor contractelor de finanțare și normelor metodologice la aplicabile.

Beneficiarii au obligația restituirii integrale/parțiale a prefinanțării acordate, în cazul în care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare. AMPDD are obligația să asigure recuperarea sumelor acordate ca prefinanțare până la cererea de rambursare finală.

12.2 Mecanismul cererilor de plată

Beneficiarul poate accesa mecanismul de decontare prin cereri de plată, în conformitate cu prevederile OUG 133/2021, cu modificările și completările ulterioare și a normelor metodologice aferente, aprobate prin HG 829/2022.

Cererile de plată reprezintă cererile depuse de către un beneficiar prin care se solicită AM virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului, în baza documentelor justificative stabilite prin contractul de finanțare/ instrucțiuni ale AM, după caz.

Sumele virate beneficiarilor pe baza cererilor de plată nu pot fi utilizate pentru o altă destinație decât cea pentru care au fost acordate. Beneficiarii au obligația restituirii integrale sau parțiale a sumelor virate în cazul proiectelor pentru care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea acestora.

Pentru cererile de plată depuse, solicitantul are obligația transmiterii de cereri de rambursare aferente cererilor de plată prin care se justifică utilizarea sumelor plătite, în max. 10 zile de la data la care AMPDD transferă sumele aferente cererii de plată.

În cazul în care, în urma autorizării cererii de rambursare aferente cererii de plată, se constată că valoarea cheltuielilor eligibile este mai mică decât valoarea cheltuielilor autorizate prin cererea de plată, se solicită restituirea sumei aferente cheltuielilor neeligibile identificate.

În conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, sumele provenite din debite/corecții rezultate în urma verificării cererilor de rambursare, se diminuează corespunzător plățile aferente cererii de plată, în aceste situații beneficiarul suportând din surse proprii valoarea acestor sume.

12.3 Mecanismul cererilor de rambursare

Prin cererile de rambursare se solicită virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului de finanțare. Mecanismul cererilor de rambursare se realizează în conformitate cu prevederile OUG nr. 133/2021, cu completările și modificările ulterioare.

Beneficiarul finanțării răspunde de legalitatea, realitatea și regularitatea cheltuielilor, în caz contrar sunt aplicabile prevederile OUG 66/2011 cu modificările și completările ulterioare pentru acele categorii de cheltuieli care nu respectă dispozițiile legale privind legalitatea, realitatea și regularitatea;

Nerespectarea de către Beneficiar a prevederilor legislației naționale/comunitare aplicabile în domeniul achizițiilor, precum și nerespectarea prevederilor contractului de finanțare, conduce la neeligibilitatea cheltuielilor astfel efectuate sau aplicarea de corecții financiare/reduceri procentuale conform legislației în vigoare.

Rambursarea către beneficiari se realizează în condițiile și pe baza documentelor prevăzute prin contractele de finanțare, cu respectarea prevederilor legislației privind eligibilitatea cheltuielilor.

AM verifică cheltuielile declarate de beneficiar în cererea/cererile de rambursare depusă/depuse, în scopul autorizării cheltuielilor eligibile, notifică sumele autorizate la plată, evidențiind distinct sumele aferente fondurilor europene și sumele reprezentând cofinanțare publică asigurată de la bugetul de stat, după caz. Din valoarea autorizată a cererilor de rambursare se deduc sumele virate pe baza cererilor de plată.

12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Graficul menționat este un document obligatoriu solicitat în etapa de contractare care conține calendarul estimat pentru transmiterea cererilor respective și corelarea cu valoarea nerambursabilă solicitată în cadrul proiectului.

Beneficiarul are obligația de a respecta graficul prefinanțare/plată/rambursare, precum și de actualizare a acestuia în funcție de sumele decontate pentru un management financiar eficient în cadrul contractului de finanțare.

12.4.1 Mecanismul acordării ratei forfetare

Pentru proiectele pregătite în cadrul POIM 2014-2020 și finanțate în cadrul PDD 2021-2027 ca proiecte noi sau ca proiecte etapizate, sumele reprezentând finanțarea ratei forfetare, se acordă beneficiarilor operatori regionali care furnizează/operează serviciul de apă și de canalizare în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 precum și cu metodologia de aplicare aprobată prin HG 829/2022.

Pentru acordarea ratei forfetare în conformitate cu prevederile legale anterior menționate se încheie un contract de creditare accesoriu la contractul de finanțare încheiat cu operatorul regional de apă, cu scopul garantării executării contractului principal și asigurării cofinanțării aferente ratei forfetare necesare derulării acestuia.

Mecanismul acordării ratei forfetare, în cuantum de 6% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, se realizează în tranșe, pentru contractele de finanțare încheiate și se realizează după implementarea a 75% din proiect, procent atestat de către AM în urma verificării rapoartelor de progres tehnice și financiare și realizării de vizite la fața locului. În atingerea unui nivel în implementare a proiectului de 75%, AM va ține cont de capacitatea financiară de rambursare a datoriilor beneficiarilor.

Pentru acordarea sumei reprezentând finanțarea ratei forfetare, operatorii regionali de apă, beneficiarii ai contractului principal trebuie să solicite încheierea prezentului contract accesoriu, prin depunerea la AM a următoarelor documente:

- a) documentele care atestă respingerea dosarului de credit pentru asigurarea cuantumului ratei forfetare de către trei instituții bancare sau a organizării a cel puțin unei proceduri pentru achiziționarea de servicii financiare și în care nu s-a prezentat niciun ofertant;
- b) strategia tarifară aprobată și anexată la contractul principal pentru proiectul finanțat, actualizată.

Acordarea sumelor reprezentând rata forfetară se realizează în tranșe, conform graficului parte a acordului de finanțare a ratei forfetare, în baza cererii de acordare, care nu poate depăși valoarea ratei forfetare.

Pentru ca beneficiarul să justifice sumele solicitate prin cererea de acordare a tranșei din rata forfetară, acestuia îi revine obligația transmiterii lunar de cereri de rambursare cu valoare solicitată „0”, aferente valorii tranșei acordate din rata forfetară. Justificarea sumelor acordate pentru rata forfetară se realizează pe bază de cheltuieli de tipul celor considerate eligibile conform cererii de finanțare.

Cererile de rambursare cu valoare solicitată „0” au același circuit și răspund aceluiași cerințe precum cererile de rambursare.

Sumele aferente ratei forfetare neutilizate/nejustificate de către beneficiari se restituie AM, concomitent cu diminuarea valorii considerate eligibile, ținând cont de procentele stabilite în cererea de finanțare.

Beneficiarii restituie sumele acordate și justificate reprezentând finanțarea ratei forfetare într-o perioadă de maximum 15 ani, cu o perioadă de grație de 5 ani, care curge începând cu data de 30 iunie 2030.

12.5 Vizitele la fața locului

În cadrul apelului lansat prin prezentul ghid nu se realizează etapa de vizită la fața locului în procesul de evaluare, selecție și contractare. Vizitele la fața locului se realizează ulterior semnării contractului de finanțare în conformitate cu prevederile acestuia.

Vizitele la fața locului sunt parte a procesului de monitorizare realizate de către AM și/sau prepușii acesteia, în cazul delegării de atribuții unor organisme intermediare, în scopul urmării progresului proiectelor și a stadiului îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan.

Vizitele la fața locului pot fi speciale de tip ad-hoc, încrucișate derulate atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, respectiv pe perioada în care beneficiarul are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare.

Raportul de vizită se elaborează de autoritatea de management/organismul intermediar, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuate la fața locului. A se vedea [modelul din Anexa 8 la prezenta](#). De asemenea, a se vedea [capitolul 11 la prezentul ghid](#).

Atenție!

Prevederile din [capitolele 9-12 din cadrul prezentului ghid](#) reprezintă o descriere pe scurt a mecanismelor prevăzute de legislația în vigoare și respectiv contractul de finanțare. Ele se completează cu acestea și se recomandă solicitantului la finanțare să înțeleagă aceste aspecte înainte de a transmite cererea de finanțare și/sau semna contractul de finanțare/actul adional, după caz.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM PDD, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

AM se va asigura că va realiza toate demersurile necesare pentru respectarea principiului competițional în procesul de selecție a tuturor proiectelor depuse în cadrul fiecărui apel.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

Pentru aplicare celor menționate **la secțiunea 13.1**, MIPE poate emite ordine de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, cu mențiunea că, în cadrul ordinelor de modificare/completare a ghidurilor, vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AM poate emite clarificări/interpretări a prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile prezentului ghid.

În funcție de modificările intervenite, AM se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

14. ANEXE

Anexa 1 – Lista de beneficiari și de proiecte etapizate

Anexa 2 – Model cerere de finanțare și instrucțiuni de completare

2.A – Cererea de finanțare MySMIS 2014

2.B – Cererea de finanțare MySMIS 2021

2.1- Declarația de eligibilitate și angajament

2.2- Lista aglomerărilor (pentru proiectele etapizate conform art. 118 din regulamentul 1060/2021)

2.3- Declarație privind eligibilitatea TVA

2.4- Consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal

2.5- Declarație privind activitățile desfășurate, grafice și alte planuri, inclusiv planul de informare și publicitate

2.6- Lista de verificare DNSH

2.7- Bugetul proiectului și 2.7.A – Bugetul proiectului pe ani de implementare

2.8- Planul de monitorizare a proiectului

2.9- Declarația privind modificările intervenite

Anexa 3 - Grila de verificare pentru fiecare apel în parte

3.1 - Lista de verificare preliminară a documentelor anexate la cererea de finanțare

3.2 - Grila de verificare

Anexa 4 - Contract de finanțare

Anexa 5 - Categoriile de cheltuieli eligibile

Anexa 6 - Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice

Anexa 7 - Model Raport de vizita la fata locului

Anexa 8 - Model Raport de progres

Anexa 9 - Metodologia pentru determinarea pierderilor în sistemul de alimentare cu apă NRW și ILI

Anexa 10 - Metodologie încadrare obiective de investiție pe codurile asociate bugetului apelului de proiecte lansat prin prezentul ghid